

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Masteroppgave 2018 30 stp

Fakultetet for miljøvitenskap og naturforvaltning (MINA)

Hovedveileder Øystein Aas

Segmentering av fiskere på Laksefjordvidda basert på bosted og spesialisering: Implikasjoner for videre forvaltning

Angler segmentation on Laksefjordvidda based on
place of living and specialization: Implications for
future management

Simen Olafsen

2-årig master i naturforvaltning

Fakultetet for miljøvitenskap og naturforvaltning (MINA)

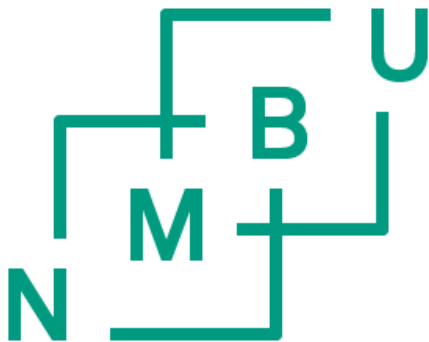

Forord

Denne masteroppgaven er skrevet ved fakultetet for miljøvitenskap og naturforvaltning (MINA) ved Norges miljø- og biovitenskapelige Universitet våsemesteret 2018. Oppgaven er en del av min mastergrad i naturforvaltning og er vektet 30 studiepoeng. Den markerer slutten på mitt toårige masterstudium her ved NMBU. Det er en sterk interesse for de sosiale aspektene rundt moderne naturbruk som har vært motivasjonen for valg av denne oppgaven. Oppgaven er gitt av Finnmarkseiendommen som fortjener stor takk for økonomisk støtte og hjelp med utstyr og losji under feltarbeidet særlig gjelder dette utmarksforvalter Kristin Hornset. Gjennomføringen av feltarbeidet hadde heller ikke vært mulig uten medstudent Karina Gjerde som etter å ha måttet gi opp sitt eget feltarbeid ble værende slik at jeg kunne gjennomføre mitt eget i tråd med NMBUs HMS-reglement. Sist, men ikke minst må det rettes en stor takk til min hovedveileder Øystein Aas for god og nøyaktig oppfølging gjennom hele prosessen. Det samme gjelder Stian Stensland som har kommet med mange gode råd og synspunkter underveis. Jeg håper denne oppgaven kan være til hjelp for Finnmarkseiendommens videre forvaltning av sportsfiskeeldoradoet Laksefjordvidda.

Oppgaven er skrevet i artikkelform for å gjøre den kort, konsis og mer lettforståelig. Dette med mål om at flest mulig av de som fisker på Laksefjordvidda og interesserer seg for forvaltningen av området vil finne den lettere og lese.

Ås, 14. mai 2018

**Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet**

Simen Olafsen

Sammendrag

Fisket representerer i dag en større kilde til rekreasjon enn det gjorde tidligere. I tråd med dette representerer sportsfiske på Laksefjordvidda i dag en viktig rekreasjonskilde for mange lokale og tilreisende fiskere. Med bakgrunn i dette har det de siste årene oppstått en konflikt om fiskeressursene mellom lokale og tilreisende utenlandske fiskere. Gjennom å kartlegge atferden, motivasjonen og holdningene til de som fisker i området vil man forhåpentligvis være i stand til å utarbeide forvaltningstiltak som vil dempe konflikten og føre til en fremtidig bærekraftig forvaltning. Målet med denne undersøkelsen er derfor å finne ut om det er forskjellig atferd, motivasjon og holdninger hos fiskere bosatt i Finnmark, resten av Norge eller utlandet, eller om dette bedre forklares av andre faktorer som spesialisering.

Rapporten er basert på data fra 499 besvarte spørreundersøkelser. Mens utvalgene for de tilreisende norske og tilreisende finske fiskerne antas å være representative, er utvalget av respondenter i Finnmark lite og trolig ikke representativt. Det er derfor usikkerhet om spesielt denne gruppens holdninger, atferd og fangst. Resultatene ble segmentert ut ifra respondentenes bostedsadresse og deres grad av spesialisering innenfor sportsfiske som ble identifisert ved av en Cronbachs alpha analyse. De videre resultatene ble så analysert ved hjelp av kji-kvadrat tester og ANOVA analyser. Disse hjalp til med å identifisere signifikante forskjeller mellom segmentenes svar når det gjaldt områdebruk, fiskeredskap, tilknytning, motivasjon, syn på dagens fiskesituasjon og fremtidige forvaltningstiltak. Resultatene ble så sammenlignet med lignende studier og diskutert med hensyn på den videre forvaltningen av området. Total sett er det å oppleve natur og villmark det absolutt viktigste for fiskerne i området etterfulgt av sosialt samvær med familie og venner. Enkelte segmenter lar seg imidlertid også motivere av andre faktorer som å overliste vanskelig fisk og oppleve utfordrende kamp med fisken. Det er en utbredt enighet blant fiskerne om at dagens lave nivå av reguleringer bør opprettholdes i fremtiden og at eventuelle reguleringer bør ha som mål og bevare området preg av urørthet fremfor begrensning av fangst. Det ble estimert at det i 2017 ble tatt opp mellom 29 og 41 tonn fisk på Laksefjordvidda i 2017, av dette sto fiskere bosatt i Finnmark for 74 - 81 %. Det knytter seg imidlertid flere usikkerheter til dette estimatet.

Abstract

In modern times the recreational value of inland fisheries have increased. This is also the case for the fisheries in Laksefjordvidda which today represent an important source of recreation for both local and visiting fishermen. Over the recent years it appears to have developed a conflict between the local and the visiting people over the fishery resources in the area. By identifying the behaviour, motivation and attitude of the fishermen in the area there may be possible to create regulations that will hopefully tune down the conflict and help create a sustainable future management. The purpose of this survey is to find out whether there are differences in the fishermen's behaviour, motivation and attitude based on their place of living in the survey divided between living in Finnmark, the rest of Norway or foreign countries. Or if another factor like specialization is better suited to explain these variables.

The rapport is based on 499 completed questionnaires. While the respondents of visiting Norwegian and foreign fishermen are assumed to be representative of their groups, this is not the case for the fishermen living in Finnmark. There is therefore some uncertainty connected to the behaviour, attitude and catch of this group. The results were divided and segmented according to the respondent's place of living and their degree of specialization which was identified using Cronbach's alpha. The results were further analysed by conducting chi-square tests and ANOVA analyses. These helped identify significant differences between the segments when it came to their areal use, fishing gear, affiliation, motivation, view on today's fishing situation and future management. The results were then compared to similar studies and discussed with emphasis on future management of the area. Overall, experiencing unspoiled nature and wilderness is given up as most important by the fishermen in the area followed by experiencing togetherness with family and friends. Although some segments also consider other elements as important for their fishery on Laksefjordvidda such as outwit difficult-to-catch fish and experiencing a challenging fight. There is a widespread agreement between the fishermen that the current low level of regulations also should be maintained in the future and that eventual regulations should aim to maintain as relatively untouched as opposed to apply constraints on catch. There was estimated a total fish catch of 29 – 41 tons for Laksefjordvidda in 2017. Of this total, fishermen located in Finnmark stood for 74 – 81 %. There are however several uncertainties connected to this estimate.

Innhold

1. INNLEDNING.....	1
1.1 Bakgrunn og formål.....	1
1.2 Teori.....	2
1.2.1 Preferanser/motivasjon hos fiskere	2
1.2.2 Segmentering av fiskere.....	3
2. METODE.....	5
2.1 Studiemråde	5
2.2 Datamateriale.....	6
2.3 Datainnsamling	6
2.4 Representativitet	8
2.5 Variabler og dataanalyse	8
3. RESULTATER	9
3.1 Generelle karakteristika.....	9
3.2 Segmenteringsvariabler: Bosted og spesialisering	9
3.3 Atferd.....	11
3.3.1 Bosted	11
3.3.2 Spesialisering	15
3.4 Fangst.....	17
3.5 Tilknytning og motivasjon.....	23
3.5.1 Bosted	23
3.5.2 Spesialisering	25
3.6 Syn på dagens fiskesituasjon, forvaltning og fremtidige forvaltningstiltak	27
3.6.1 Bosted	27
3.6.2 Spesialisering	30
4. DISKUSJON.....	33
5. KONKLUSJON	37
6. LITTERATURLISTE	38
VEDLEGG	

1. Innledning

1.1 Bakgrunn og formål

Fisket etter innlandsfisk i Finnmark var sterkt preget av matauke frem til etter andre verdenskrig som et resultat av at befolkningen i området i stor grad livnærte seg av natural- eller selvbergingshushold (Aas et al. 2010). I en undersøkelse gjennomført av NINA i 2016 angående innlandsfiske i Finnmark ble imidlertid «matauke» oppgitt som den minst viktige grunnen til at folk fisket, også blant fiskere bosatt i Finnmark (Andersen & Dervo, 2016). I stedet var det i dag «naturopplevelse» som ble oppgitt som den viktigste grunnen til at folk fisket. Dette har medført at betydningen har endret seg, både i forhold til innlandsfiske som aktivitet, men også i forhold til innlandsfiske som verdiskaper. Der betydningen på begge områder tidligere var matauke og overlevelse er den i dag i større grad rekreasjon og økonomi. Innlandsfiske i Finnmark skaper i dag store lokale omsetningsvirkninger. Andersen & Dervo (2016) kom frem til at det anslagsvis genererer 136 millioner NOK per år i lokal omsetning i Finnmark.

Laksefjordvidda er i dag et av de mest populære områdene for innlandsfiske i Finnmark. Tidlig på 70-tallet ble området gjort mer tilgjengelig gjennom anleggsveien som ble anlagt i forbindelse med utbyggingen av Adamsvassdraget. I 1977 og 1979 ble det gjort noen enkle kartlegginger av fisket i området gjennom intervjuer og telling av bilister på anleggsveien. Kartleggingen viste at ca. 4000 benyttet seg av anleggsveien i sommerhalvåret disse årene og ca. 90 % av disse fisket (Bjerknes & Johansen 1977, Rikstad og Gjessing 1979). Laksefjordvidda var altså allerede på den tiden et mye brukt område. Finnmarkseiendommen kunne opplyse om at det i 2017 var 1101 personer som aktiverte fisketillatelse for Laksefjordvidda, men det totale antallet fiskere er mest sannsynlig en god del høyere ettersom den største gruppen fiskere, de som er bosatt i Finnmark, ikke trenger kjøpe fiskekort og dermed ikke registreres i dette antallet. Det er også inntrykket blant lokale og tilreisende at antallet fiskere i området er minst like høyt som før (Andersen & Dervo 2016). Innlandsfiske i Finnmark er fortsatt forholdsvis uregulert i forhold til ellers i landet uten bestemmelser om dagskvoter, største- og minstemål, fang og slipp osv. I en undersøkelse gjennomført av NINA i 2016 kom det frem at de fleste som fisket i fylket ønsket å beholde det sånn (Andersen & Dervo 2016).

Likevel har det de siste årene blitt satt fokus på at fiskepresset i enkelte områder kan ha blitt for høyt. Årsaken til dette mener mange lokale ligger i det økte antallet tilreisende utenlandske sportsfiskere, da i særdeleshet finske (NRK 2013; Dagens næringsliv 2015; Asbjørnsen & Hornset 2018). Dette er imidlertid ikke noen ny debatt. Allerede på starten av 1980-tallet ble det gjennomført en undersøkelse av Valing Gorter Grønvik angående utlendingers fiske i Finnmark. Bakgrunnen for dette var den økende mengden finske fiskere som kom med bedre utbygde veiforbindelser og de økende konfliktenes dette førte med seg (Andersen & Dervo 2016). I 1966 ble den såkalte 5-kilometersonen opprettet. Denne tilsa at utenlandske sportsfiskere ikke hadde lov til å fiske mer enn 5 km fra offentlig vei (Andersen & Dervo). Sonen ble opphevet i forbindelse med ikrafttredelsen av den nye finnmarksloven og etter vurderinger om en slik bestemmelse kunne være i strid med EØS-reglene. Siden opphevelsen har antallet utenlandske fiskere som løste fisketillatelse hos FeFo økt fra noe

under 4000 til over 6000 (Andersen & Dervo 2016). Siden sonen ble opphevet har det flere ganger vært foreslått å gjeninnføre den og 9. Februar 2018 vedtok FeFo å sende et forslag om gjeninnføring av 5-kilometersonen på høring (Asbjørnsen & Hornset 2018).

For å kunne opprettholde og videreutvikle et attraktivt fisketilbud på sin eiendom samtidig som de skal ta hensyn til en mulig gryende konflikt mellom lokale og tilreisende fiskere, er Finnmarkseiendommen avhengig av oppdatert informasjon om de som fisker på deres områder. Derunder Laksefjordvidda. Ved å kjenne til hva slags fisketilbud brukerne etterspør, kan Finnmarkseiendommen komme med forvaltningstiltak som tilrettelegger fiskeressursene på en måte som er både økologisk, sosialt og økonomisk bærekraftig. Som del av dette vil det forhåpentligvis være mulig å komme med forslag til forvaltningstiltak som demper den økende konflikten, dersom man kjenner til fiskernes opphav, preferanser og holdninger til dagens og eventuelle fremtidige fiskeregler.

Formålet med denne studien er å kartlegge hva som kjennetegner fiskerne på Laksefjordvidda. De tidligere undersøkelsene i området har enten tatt for seg Adamsvassdraget isolert eller de har vært del av fylkesomfattende undersøkelser (Bjerknes & Johanssen 1977; Rikstad & Gjessing 1979; Rikstad & Gjessing 1983; Andersen & Dervo 2016). Formålet med studien er å kartlegge fiskernes atferd, hvor i området de fisker, når på året gjør de det, hvordan utøver de fisket sitt og hvor ofte/lenge av gangen gjør de det. Hva er fiskernes motivasjon for å fiske generelt og på Laksefjordvidda spesielt. Fangst – antall og størrelse innenfor de forskjellige artene. Dessuten å finne ut hva fiskerne mener om dagens fiskesituasjon, regler og forvaltning i området, samt deres innstilling til eventuelle nye forvaltningstiltak.

1.2 Teori

1.2.1 Preferanser/motivasjon hos fiskere

Preferansene hos fiskere er i dag mer varierte enn før. Dette kommer som en følge av at grunnen til at folk fisker har endret seg fra matauke til rekreasjon, fra nødvendighet til lystbetinget. I dag kan fiskerne i stor grad utføre fisket sitt hvordan, hvor, når, med hvem og etter hva slags fisk de selv ønsker. Gjennom å forstå årsakene/motivasjonene bak hvorfor folk fisker kan aktører som tilbyr fiske tilpasse sine tilbud til den etterspørselen som finnes i markedet og slik øke etterspørselen. Dersom aktøren klarer å formidle et attraktivt tilbud til fiskerne vil dette kunne føre til en bedre utnyttelse av fiskeressursen (Aas & Kaltenborn 1993).

Det finnes i dag forskjellige preferanser innenfor alle aspekter ved det å fiske etter innlandsfisk. Enten det gjelder fangst – hvor viktig er det å fange mye/stor fisk eller atferd – Hvor, når og hvordan man fisker. Ut ifra hvilke preferanser man har innen de to foregående aspektene vil man som regel ha forskjellige preferanser i forhold til hvilke regler og reguleringer som skal gjelde der man fisker. De fleste ønsker da fortrinnsvis regler og reguleringer som gagnar eget fiske. En komplett oversikt over hvilke faktorer som gjør at mennesker fisker kan aldri fremstilles, men man kan undersøke hvilke motivasjoner og preferanser de har for hvor og hvordan de fisker (Aas & Kaltenborn 1993; Calvert 2002; Vaske 2008).

Fiskemetodene har dermed også blitt mer varierte og spesialiserte (Dervo et al. 2002). Når motivet for fiske kun var å fange så mye fisk som mulig, brukte man de mest effektive metodene, som regel garn og not, noe som gjorde at fiske ble utøvd på stort sett samme måte uavhengig av hvem og hvor det ble utført. Nå som motivet har dreid i retning rekreasjon og

opplevelse har det medført at mange forskjellige spesialiserte metoder har utviklet seg i forsøket på å skape nye og mer utfordrende fiskeopplevelser. Et godt eksempel er fluefiske etter ørret (*Salmo trutta*) og harr (*Thymallus thymallus*) som har blitt stadig mer populært (Øian & Aas 2012).

Den samme utviklingen kan man se også i rammen rundt fisket, selve fisketuren har fått en større betydning enn tidligere (Fedler & Ditton 1994). Her kommer i stor grad hvor, med hvem og etter hva de fisker inn i bildet. Som et resultat av at fiskerne i likhet med andre friluftsutøvere i dag kan følge sine egne lyster innenfor disse feltene, snarere enn å være bundet til den fremgangsmåten som gir størst fangst har medført at det i dag ikke finnes noen form for gjennomsnittsutøver (Schafer 1969).

Mange grunneiere eller andre som tilbyr fiske i Norge har i dag tilpasset seg dette gjennom å innføre regler som sikrer fiskestammer etterspurt av forskjellige typer fiskere, eller skaper fiskeopplevelser tilpasset etterspørselen i markedet. Eksempler på slike tiltak kan være fluefiskesoner, største- og minstemål, fang og slipp eller begrensning i antall fiskekort. Reaksjonen på slike tiltak er i stor grad blandet (Øian & Andersen 2010). De fleste områder der det tilbys innlandsfiske i Finnmark der i blant Laksefjordvidda er imidlertid fri for slike bestemmelser. Undersøkelsen gjennomført av Andersen & Dervo (2016) viste også at de fleste som fisket i fylket ønsker å beholde det slik.

1.2.2 Segmentering av fiskere

Schafer (1969) konkluderte som tidligere nevnt at den gjennomsnittlige fiskeren ikke lenger finnes. Den store variasjonen i motivasjon og preferanser innenfor har etter hvert gjort det vanskelig å segmentere denne målgruppen (Calvert, 2002). Å segmentere fiskere vil si at man inndeler dem på bakgrunn av særegne og/eller felles egenskaper eller faktorer. Dette kan være til stor hjelp når man skal beskrive spesielle egenskaper ved en type fiskere samt at det kan redusere utvalget betydelig. Det mest ideelle er dersom hvert segment har flere felles variabler som atferd, motivasjon, holdninger og erfaring (Aas & Kaltenborn 1993). Dette vil gjøre det enklere å utvikle produkter og markedsføring basert på de valgte segmentene.

I denne oppgaven er det benyttet to hovedtyper segmentering ved analysering av resultatene. Det ene er såkalt a priori segmentering som betyr å segmentere på bakgrunn av allment kjente variabler som bosted, nasjonalitet eller alder (Wedel & Nakamura 2000). Den andre hovedtilnærmingen er segmentering med bakgrunn i psykografiske variabler slik som motivasjon, spesialisering, atferd o.l. (Mitchell 1994).

Innlandsfisket på Laksefjordvidda og i Finnmark generelt er i dag for det meste uregulert og de som fisker der ytret i en undersøkelse gjennomført av NINA i 2016 et ønske om at det skal fortsette å være slik (Andersen & Dervo 2016). De få reguleringene som eksisterer i dag er stort sett basert på hvor fiskeren er bosatt, og dermed også hvilke rettigheter de har etter finnmarksloven. Her skiller det mellom de bosatt i Finnmark fylke og de som er bosatt utenfor Finnmark fylke – herunder både nordmenn og utlendinger. Dette gjelder blant annet retten til å fiske med garn som er nærmere omtalt nedenfor og påbud om kjøp av fiskekort (jf. finnmarksloven § 23 og 25).

En segmentering som er gjort i denne undersøkelsen er derfor å se om fiskernes bostedsadresse definert som i Finnmark, resten av Norge og Utlandet, kan være med på å forklare hvor, hvordan og hvorfor folk fisker på Laksefjordvidda, deres mening om dagens

fiskesituasjon, regler og forvaltning i området samt mulige fremtidige tiltak. En svakhet ved denne segmenteringen er at antallet respondenter i gruppen «bosatt i Finnmark» blir svært lav i forhold til de andre. Dette på grunn av at flesteparten av respondentene i undersøkelsen er kontaktet gjennom Finnmarkseiendommens fiskekortregister, og her er svært få finnmarkinger representert ettersom de ikke behøver å kjøpe fiskekort. særlig gjelder dette de av finnmarkingene som bare fisket på Laksefjordvidda om vinteren 2017, da disse heller ikke ble plukket opp gjennom rekrutteringsarbeidet i felt sommeren 2017.

Det er også blitt segmentert på bakgrunn av graden av spesialisering hos fiskerne. Dette bygger på Bryan (1977) sin spesialiseringsteori som sier at mennesker er nødt til å finne nye og utfordrende måter og utføre aktiviteter på for å oppnå følelsen av utfordring. Når det gjelder fiske sees f. eks fluefiske på som et høyere nivå av spesialisering enn f. eks slukfiske (Bryan 1977). Graden av spesialisering er satt sammen av fiskerens utstyrvalg, fangstorientering, dyktighets- og kunnskapsnivå samt involvering i aktiviteten (Bryan 1977; Aas & Kaltenborn 1993).

2. Metode

2.1 Studieområde

Laksefjordvidda er en fjellvidde beliggende i Tana og Lebesby kommuner i Finnmark. Området var tidligere statsgrunn, men eies og forvaltes i dag av Finnmarkseiendommen (FeFo) på vegne av alle innbyggerne i Finnmark, med basis i finnmarksloven. Noe av det første man legger merke til ved Laksefjordvidda er det svært høye antallet vann og elver. De aller fleste av disse innehar bestander av ørret (*Salmo trutta*) og røye (*Salvelinus alpinus*), noe som gjør det til et meget populært sportsfiskeområde for lokale, tilreisende nordmenn og utenlandske sportsfiskere (artsdatabanken nd; NRK 2013). Terrenget er i stor grad flatt og lettgått, noe som gjør det enkelt å forflytte seg store distanser enten man bruker beina, sykkel, ATV eller snøscooter. Byene Alta, Hammerfest, Vadsø og Kirkenes ligger alle under 4 timers kjøring fra Laksefjordvidda slik at området er forholdsvis lett tilgjengelig for store deler av Finnmarks innbyggere.

Ved kjøp av fiskekort for innlandsfiske hos Finnmarkseiendommen gis man tillatelse til å fiske i alle vann og vassdrag på deres eiendom i Finnmark fylke, med unntak av vassdrag som fører anadrom laksefisk (Finnmarkseiendommen 2016). FeFos arealer rundt om i fylket er delt inn i fiskesoner og man må aktivere fiskekortet sitt for de sonene man tenker å fiske i. Det er bare fiskere med bostedsadresse utenfor Finnmark eldre enn 16 år som er nødt til å løse fiskekort. Er de mellom 16 og 20 år er imidlertid dette fiskekortet gratis. Frem til 2016 trengte man ikke fiskekort dersom man var over 67 år, men man bestemte seg for å fjerne denne bestemmelsen og i stedet heve grensen for gratis fiskekort fra 18 til 20 år (Finnmarkseiendommen 2016). I 2017 var prisene 90 kroner for dagskort, 135 kroner for dagskort familie, 750 kroner for årskort og 1000 kroner for årskort familie (Finnmarkseiendommen udatert).

Fiskere med bostedsadresse i Finnmark trenger ikke løse fiskekort for å fiske etter innlandsfisk, men det er opprettet et frivillig, gratis fiskekort for disse i den hensikt å kartlegge hvor mange lokale som fisker. Finnmarkseiendommen oppfordrer lokale til å anskaffe seg dette. Garnfiske er forbeholdt bosatte i fylket (Finnmarkseiendommen 2016) men tilreisende kan også søke om tillatelse om å få utføre garnfiske jfr. § 25 adgang for andre. Antall garn bestemmes av om det aktuelle vannet ligger i et såkalt garnforbudsområde; innsjøer hvor garnfiske ikke er tillatt, garnbegrensningsområde; herunder 1-garnsområde; innsjøer der det er lov med et garn per aktiv fisker og 3- garnsområde; innsjøer der det er lov med tre garn per aktive fisker, den siste kategorien er frigarnsområde; innsjøer hvor det ikke er begrensinger på antall garn per fisker, jfr. § 3 forskrift om innlandsfiske med garn, Finnmark. Når det gjelder Laksefjordvidda befinner det seg vann i alle kategorier i området der de fleste er i en eller annen grad åpne for garnfiske. Hvilket som er hva bestemmes av kommunene og er å finne i «forskriften om innlandsfiske med garn, Finnmark, 2003» jfr. § 8.

De vanligste innfallsportene til området er fra rv. 94 over Ifjordfjellet, den gamle anleggsveien inn langs Adamsvassdraget som åpnes for ferdsel 19. juli hvert år, samt forskjellige steder opp igjennom Tanadalen (Se figur 1). Det er naturlig nok i tilknytning til disse at de viktigste og mest brukte fiskeområdene befinner seg. Her kan særlig nevnes Adamsvassdraget med nærliggende vann og da i særdeleshet Marddasjåvri og Dollajåvri. Fra Ifjordfjellet går mye trafikk inn til Bajit Guorgajåvri (Tranevannene) og Lodejåvri

(Fuglevannet), mens trafikken fra Tanadalen konsentreres i stor grad rundt Geassåjavri og Bovcca-Geassåjavri (store og lille Sommervann) og Gurtejohka. På vinteren går det flere snøskuterløyper omkring i området og på vannene langs disse er det tidvis mange isfiskere. Barmarksløypa fra Ifjordfjellet til Sirbma danner en transportåre over vidda sommerstid og ved vannene nær denne kan det tidvis være mange fiskere.

Foreløpig er det ingen fangstbegrensinger på Laksefjordvidda verken når det gjelder størrelse eller antall. Tidligere undersøkelser har også vist at det er liten vilje til å innføre dette, særlig blant lokale fiskere (Andersen & Dervo, 2016). I 2017 var det 1101 fiskere som aktiverte sitt fiskekort for Laksefjordvidda (Kristin Hornset, utmarksforvalter finnmarkseiendommen, mail/aktiverte fiskekort, 13. februar 2018), men antallet fiskere er sannsynligvis en del høyere ettersom dette tallet ikke fanger opp fiskere bosatte i Finnmark uten fiskekort.

2.2 Datamateriale

Denne rapporten/oppgaven baserer seg på en kvantitativ undersøkelse blant fiskerne i studieområdet, der data er samlet inn gjennom et spørreskjema. Under utarbeidelsen av selve spørreskjemaet har Utmarksforvalter i FeFo, Seniorforsker ved NINA/NMBU og Førsteamanuensis ved NMBU bidratt med forslag til utforming og formuleringer samt informasjon og faktaopplysninger om Laksefjordvidda og Finnmark som fiskeområde. Spørsmål og inspirasjon er også hentet fra andre kvantitative spørreundersøkelser om sportsfiske i Norge, da i særdeleshet Skullerud (2012), Kildahl (2013) Stensland et. al (2015) og Andersen & Dervo (2016).

2.3 Datainnsamling

Innhenting av utvalg med kontaktinfo

Det ble besluttet at det var nødvendig å rekruttere respondenter i felt, ettersom en såpass stor andel av fiskerne på Laksefjordvidda var antatt å være bosatt i Finnmark og ikke registrerer seg gjennom kjøp av fiskekort. Hovedmålet med feltarbeidet var å informere om hva undersøkelsen gikk ut på, verve deltakere og få deres e-postadresser for utsending av spørreundersøkelsen gjennom internett senere. Dette ble gjort gjennom å dele ut et skjema der deltagerne skrev ned sin epostadresse samt svarte på noen korte spørsmål angående seg selv og sitt fiske generelt og på Laksefjordvidda.

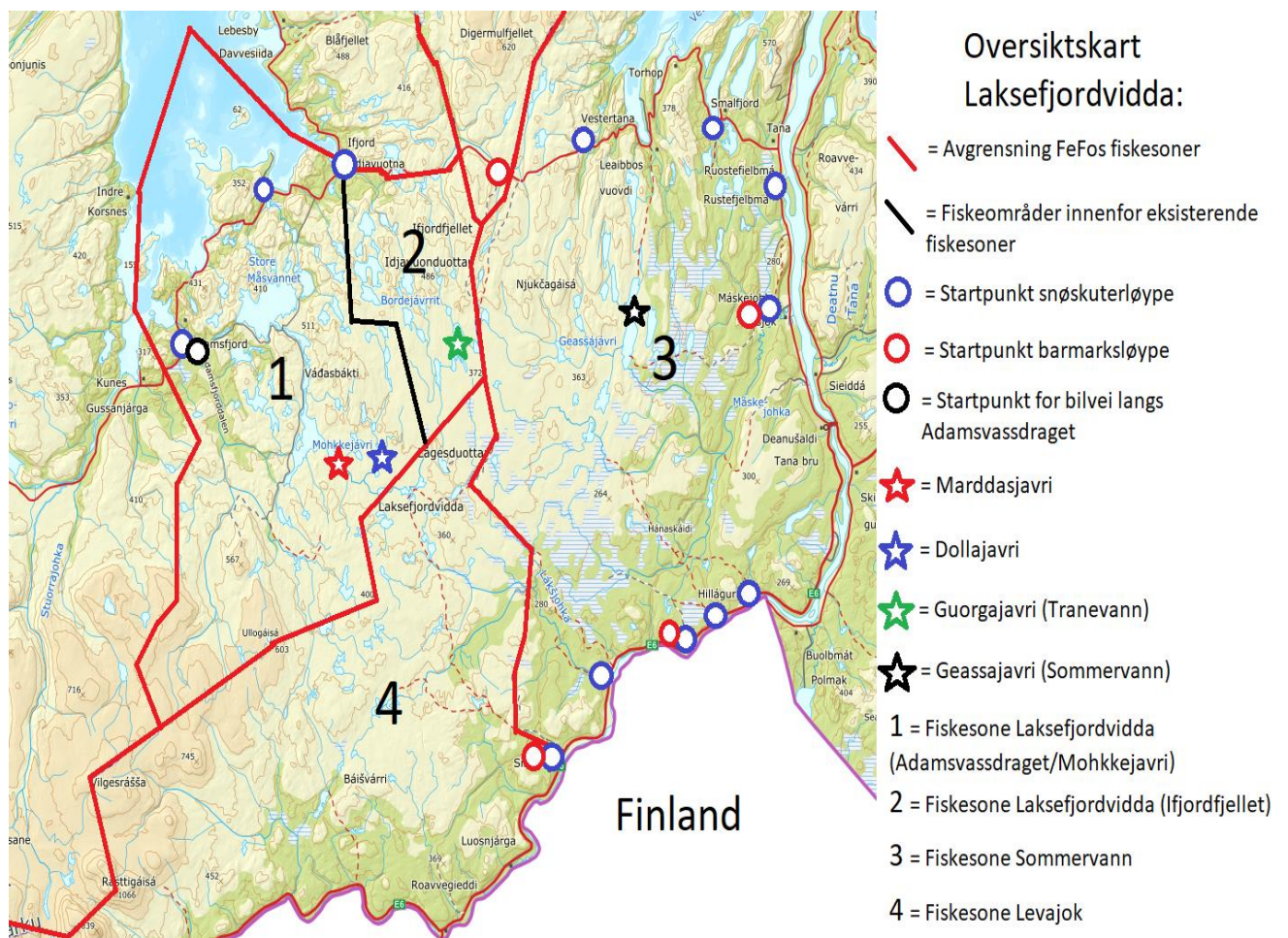
Feltarbeidet varte fra 18. juli til 10. august. 2017. Av disse gikk 3 dager med til transport til og fra Finnmark. Uforutsette uhell (skade på en feltarbeider, bil som fikk tekniske problemer) førte til at om lag 8 dager gikk med til andre ting enn feltarbeid, slik at antall vervede deltakere ikke ble så høyt som planlagt. Det ble vervet totalt 175 deltakere i løpet av feltarbeidet, hvorav flere av disse representerte to eller flere personer, ektefeller, foreldre, venner osv. I tillegg til disse ga FeFo oss tilgang til epostadressene til samtlige som i 2017 aktiverte fisketillatelse for fiskesonene på Laksefjordvidda. Antallet fra fiskekortregisteret var totalt 1101 personer fordelt på 356 norske og 745 utenlandske fiskere ifølge Hornset, utmarksforvalter hos Finnmarkseiendommen (Mail, nasjonaliteter fiskere, 13. februar 2018). Hva overlappet mellom disse to materialene var er usikkert da det var Finnmarkseiendommen som la inn epostadressene for undersøkelsen etter forslag fra personvernombudet.

Under feltarbeidet ble størsteparten av deltagerne kontaktet gjennom at vi kjørte opp og ned den tidligere nevnte anleggsveien langs Adamsvassdraget, samt gikk dagsturer herfra og inntil

mye brukte fiskevann. Dette anses som den viktigste innfallsporten sommerstid (Bjerknes & Johansen 1977, Rikstad og Gjessing 1979). Mange deltagere ble også vervet under åpningen av bommen på anleggsveien 19. juli som er en anledning hvor svært mange fiskere samler seg. Vi var også innom Ifjordfjellet flere ganger ettersom det her er flere store parkeringsplasser hvor enkelte starter turene sine fra. Inngangsportene i Tanadalen ble ikke besøkt.

Distribuering av spørreskjema

Ved hjelp av datatjenesten «Questback» ble spørreskjemaet utformet i en norsk og en finsk utgave og deretter distribuert i løpet av mars 2018. Det ble vurdert å lage en engelsk utgave, men dette ble droppet da bare 23 respondenter var fra land utenfor Skandinavia. Informasjonen ble innhentet i løpet av mars måned. Et forhåndsbrev (Vedlegg 3) med beskrivelser av undersøkelsen ble sendt ut til mottagerne en dag i forveien etter anbefalinger fra Dillmann (2009). Videre ble selve undersøkelsen sendt ut sammen med et informasjonsbrev (vedlegg 4) og en URL-lenke til spørreskjemaet (vedlegg 5). Av de 1101 epostene var det 906 som var operative og som dermed mottok undersøkelsen. Etter den første utsendelsen 15. Mars ble det sendt ut tre påminnelser (vedlegg 6) etter anbefaling fra Dillmann (2009) og Johannessen et al. (2010). Disse ble sendt ut henholdsvis 20 og 27. Mars og 5. April, der den siste perioden ble forlenget grunnet påskeferie. Av de 906 man med sikkerhet vet mottok forespørselen var det 499 som svarte. Dette gir en svarprosent på 55 %.

Figur 1: Kart over Laksefjordvidda med soneinndeling, populære innfallsporter og fiskevann. Sone 1,3 og 4 er offisielle fiskesoner hos Finnmarkseiendommen, sone 2 er egendefinert.

2.4 Representativitet

En utfordring når det kommer til representativiteten til utvalget i slike undersøkelser er at det ofte er de som er hakket mer engasjert og aktive innen temaet for undersøkelsen som svarer, fremfor de som ikke er det (Andersen & Dervo, 2016). Den nasjonale fordelingen av de tilreisende fiskerne (norske og finske) gjenspeiler relativt godt den reelle fordelingen i området ettersom alle disse er registrert i fiskekortregisteret (vedlegg 1). Dette er ikke tilfellet for fiskere med bostedsadresse i Finnmark.

Som tidligere nevnt er disse underrepresentert blant respondentene ettersom de ikke er pålagt å kjøpe fiskekort. Særlig gjelder dette gruppen fiskere bosatt i Finnmark som bare bedriver isfiske på Laksefjordvidda ettersom disse heller ikke ble plukket opp gjennom feltarbeidet sommerstid 2017. Det lave antallet fiskere bosatt i Finnmark skaper først og fremst problemer ved utførelsen av kji-kvadrat tester da enkelte verdier kan bli for lave, noe som gjør resultatet av testen mindre gyldig.

Selv om gruppen fiskere bosatt i Finnmark er klart underrepresentert ble det besluttet å gå videre med de respondentene som var uten å utføre noen vekting eller andre operasjoner som ville gitt de samlede svarene til denne gruppen samme statistiske verdi som de to andre gruppene. Dette var på grunn av at utvalget av fiskere bosatt i Finnmark blant respondentene ikke fremsto representativt for den totale gruppen både på grunn av skjevheten mellom fiskere sommer og vinterstid og på grunn av at antallet respondenter i denne gruppen er svært lite i forhold til det antatte totale antallet.

2.5 Variabler og dataanalyse

For å kartlegge fiskernes tilknytning til Laksefjordvidda ble det benyttet tre variabler fra Skullerud (2012). Fiskernes motivasjon for å fiske ble kartlagt ved bruk av 10 variabler fra Beardmore et. al (2011) pluss to variabler fra Kildahl (2013). Disse ble inndelt i fire motivasjonskategorier, to fangstrettede og to opplevelsesrettede. For å kartlegge fiskernes syn på betydning av fangst, gjenutsetting og fiskeredskap ble det valgt et antall (antall?) utsagn fra flere tidligere undersøkelser (Fedler & Ditton 1986; Aas og Kaltenborn 1993; Skullerud 2012).

Fiskernes områdebruk til forskjellige årstider ble kartlagt gjennom å lage et oversiktskart (figur 1) etter modell fra Skullerud (2012) og be dem identifisere de områdene de fisket i de forskjellige fiskesesongene (barmarks- og isfiskesesong). Sannsynlige innfallsporner de forskjellige sesongene ble identifisert under sommerens feltarbeid og ved hjelp av karttjenesten Nordatlas (referanse til nettsiden). Fiskerne ble bedt om å oppgi hvilke av de foreslåtte innfallsporene de hadde benyttet seg av i løpet av 2017.

For å kartlegge syn på forskjellige aspekter ved dagens fiskesituasjon og fremtidig forvaltning ble det benyttet flere variabler fra Andersen & Dervo (2016), samt noen egenproduserte.

Under analysene ble statistikkprogrammet SPSS benyttet (Hammervold 2012). Resultatene ble målt opp mot segmenteringsvariablene bostedsadresse og spesialisering ved hjelp av kji-kvadrat tester og anova-analyser, signifikansgraden ble satt til 0,05. Segmenteringsvariablen spesialisering ble testet ved hjelp av Cronbach Alpha.

3. Resultater

3.1 Generelle karakteristika

Respondentene i undersøkelsen besto av 93,6 % menn og 6,4 % kvinner med en gjennomsnittsalder på 51 år. I utvalget utgjør utenlandske sportsfiskere den største andelen med 55,1 %, etterfulgt av tilreisende norske sportsfiskere (37 %) og til slutt fiskere med bosted i Finnmark (7,8 %) (tabell 1). Blant de norske fiskerne er det flest fra Troms (29,8 %) deretter kommer Finnmark (18,2 %), Nordland (14,2 %) (tabell 1). Disse tre fylkene representerte til sammen 62,2 % av de norske fiskerne i undersøkelsen. Av de utenlandske utgjorde finske sportsfiskere 98,1 %. Deltagerne viste gjennomgående lang fiskeerfaring med 29,8 år som gjennomsnitt (tabell 1).

Blant respondentene var det 71,9 % som oppga å ha drevet barmarksfiske på Laksefjordvidda i 2017, av disse hadde 13,2 % også drevet isfiske, mens 12,4 % oppga å bare ha bedrevet isfiske. Blant de som fisket om sommeren var spinnfiske med sluk, spinner eller wobblers den klart mest foretrukne fiskeformen med etterfulgt av fluefiske (tabell 5). I barmarkssesongen er Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejavri (se figur 1) absolutt mest benyttet mens Sone 3 – Sommervannsområdet (se figur 1) er den mest benyttede sonen vinterstid under isfiske (tabell 4). Gjennomsnittlig fisket respondentene 5,7 dager på Laksefjordvidda i 2017.

Tabell 1. Generelle karakteristika ved utvalget.

Grupper	N	%
Bakgrunn		
Kjønn (menn)	454	93,6
Lokal (fra Finnmark)		7,8
Annet sted i Norge	497	37,0
Utenfor Norge		55,1
Bosted for norske respondenter:		
Fra Troms		29,8
Fra Finnmark	225	18,2
Fra Nordland		14,2
Resten av landet		37,8
Favorittredskap Sommer		
Spinnfiske		57,6
Fluefiske	495	23,4
Markfiske		9,1
Annet (Garn, oter, flue med kastedupp)		9,9

3.2 Segmenteringsvariabler: Bosted og spesialisering

Som tidligere nevnt er fiskerens bostedsadresse en av de få tingene som skiller hvordan de forskjellige kan utøve sitt fiske på Laksefjordvidda. Dette gjelder da hovedsakelig retten til å fiske med garn, om man er påbudt å kjøpe fiskekort og hvor mange fiskestenger eller ståsnører man kan benytte (jfr. finnmarksloven 2005 §23 og 25; FeFo 2016). På bakgrunn av dette ble det bestemt å segmentere respondentenes svar etter fiskernes bostedsadresse. Dette ble utført ved at respondentene ble bedt om å oppgi sin daglige bostedsadresse fordelt på alternativene «i Finnmark fylke», «annet sted i Norge» og «utenfor Norge». Respondentenes svar ble så brukt som uavhengig og definerende variabel i de påfølgende analysene.

Den andre hovedsegmenteringsvariabelen var et mål på spesialisering (Bryan, 1977). Spesialiseringensvariabelen ble fremstilt gjennom å sette sammen fire variabler fra Kyle et al. (2006) til en indeksvariabel som måler betydningen av sportsfiske for personens livsførsel. Ved å summere svarene i disse fire variablene fikk hver respondent en score på en skala fra 4-28. Ut ifra denne skalaen ble svarene inndelt i tre kategorier med henholdsvis ni, åtte og åtte verdier i hver. Lav grad av spesialisering (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12), middels grad av spesialisering (13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20,) og høy grad av spesialisering (21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28).

En reliabilitetsanalyse viste at alle fire utsagn ga en meget tilfredsstillende Cronbach's Alphaverdi (tabell 2, Hammervold 2012). Dette vil si at variasjonen i et utsagn i tilstrekkelig grad kan forklare variasjonen i de andre utsagnene (Cronbach, 1951), og at målene på de utvalgte leddene til sammen utgjør det målemessig egnet mål.

I tabell 3 går det frem at graden av spesialisering er forskjellig mellom bostedsadressegruppene. Den gruppen hvor flest hadde middels og høy spesialisering var de utenlandske (finske) fiskerne. De to gruppene med bostedsadresse i Norge har svært lik fordeling, med så å si identisk prosentandel fordelt på de forskjellige segmentene av spesialisering, den største andelen (over halvparten) havner for begge gruppene i segmentet lav (tabell 3).

Tabell 2. Reliabilitetsanalyse av betydningen av sportsfiske hos respondentene. Antall, gjennomsnittsscore utsagn, Standardavvik og Cronbach Alpha. Total Cronbachs alpha 0,819

Verdier:	N	Gj.snitt utsagn	SD	Cronbach Alpha hvis utsagn fjernes
Utsagn:				
Mye av livet mitt er organisert rundt fiske	481	3,93	1,685	0,73
Hvis jeg sluttet å fiske ville jeg trolig miste mange av vennene mine		3,07	1,932	0,82
Andre vil trolig si jeg bruker for mye tid på fising		3,21	1,935	0,76
Andre fritidsaktiviteter interesserer meg ikke like mye som fising		3,81	1,889	0,76

Tabell 3. Grad av spesialisering innad i hver bostedsadressegruppe. Kji kvadrat test. Tallene er oppgitt i prosent.

Grupper	N	Hele utvalget %	Fra Finnmark %	Resten av Norge %	Utlandet %	X ²	DF	p
Grad av spesialisering:								
Lav	480	44,6	54,1	54,8	36,5	19,335	4	0,001
Middels		40,2	35,1	36,2	43,6			
Høy		15,2	10,8	9,0	19,9			

3.3 Atferd

3.3.1 Bosted

Områdebruk sommer og vinter

I tabell 4 går det frem at det sommerstid er forskjell i hvilke områder fiskerne benytter seg av ut ifra bosted. Begge gruppene med norske fiskere (Finnmarkinger og bosatte utenfor fylket) foretrekker i stor grad å fiske i Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri fremfor de andre tre, mens de tilreisende utenlandske fiskerne i større grad fordeler seg jevnt utover fiskesonene med Sone 2 – Ifjordfjellet som den mest benyttede (tabell 4). Felles for alle grupper er imidlertid at Sone 4 – Levajok med omegn er den minst benyttede sonen sommerstid.

Vinterstid endrer områdebruken seg for gruppene *Bosatt i Finnmark* og *Utlandet*, hvor de mest foretrukne fiskesonene er henholdsvis Sone 2 – Ifjordfjellet og Sone 3 – Geassåjåvri med omegn (tabell 4). For gruppen *Resten av Norge* er fortsatt Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri den mest benyttede sonen også vinterstid. Mange i gruppen *Bosatt i Finnmark* oppgir også at de driver isfiske her, mens den for gruppen *Utlandet* er den minst benyttede (se tabell 4).

Fiskesesonger

I samtlige grupper oppgir flertallet å fiske sommerstid. Dette gjelder særlig gruppen *Resten av Norge* der hele 95 % av respondentene oppga dette (tabell 4). *Utlandet* er den gruppen der flest oppgir å kun fiske om vinteren. Dette gjelder også dersom man slår det sammen med de som oppga å fiske begge sesonger. *Bosatt i Finnmark* er den gruppen hvor størst andel fisker begge sesonger, men her oppgir svært få og kun fiske vinterstid (tabell 4).

Foretrukket fiskeredskap sommerstid

Respondentene ble spurt om hva de ville valgt dersom de måtte velge ett fiskeredskap på Laksefjordvidda sommerstid. Alternativet *Spinnfiske med sluk/spinner/wobbler* er det mest foretrukne fiskeredskapet for alle gruppene med en gjennomsnittlig oppslutning på 57,6 %. Hos gruppene *Resten av Norge* og *Utlandet* kommer tradisjonelt fluefiske på andreplass, hos

resten av Norge er denne delt med markfiske, mens den innehas av garnfiske hos gruppen *Bosatt i Finnmark* (tabell 5).

Forflytningsmetoder sommer og vinter

Sommerstid oppgir alle gruppene å forflytte seg mest til fots, gjennomsnittsprosenten for dette alternativet var så høy som 82,2 % (tabell 5). Vinterstid endret dette seg til alternativet snøskuter for gruppene *Bosatt i Finnmark* og *Resten av Norge*, mens et flertall av de utenlandske fiskerne oppgir å forflytte seg ved hjelp av ski (tabell 5). Å forflytte seg med motoriserte hjelpemidler er både sommer og vinter mest utbredt hos gruppen *Bosatt i Finnmark* (tabell 5).

Rekkevidde og fisketid/innsats

Tabell 6 viser at det er få forskjeller når det gjelder tilbakelagt distanse målt i henholdsvis tilbakelagt distanse per fiskedag sommer og vinter, og antall timer fisket per fiskedag sommer og vinter. Den ene signifikante forskjellen som kom frem var at gruppen *Bosatt i Finnmark* forflytter seg lengst per fiskedag sommerstid sammenlignet med *Resten av Norge* og *Utlandet* (tabell 6).

Tabell 4. Atferd segmentert etter bostedsadresse. Respondentenes områdebruk sommer og vinter samt benyttede fiskesesonger. Tallene er oppgitt i prosent. Summerer til mer enn 100 % fordi respondentene kunne krysse av for flere enn ett område.

Grupper	N	Hele utvalget %	Fra Finnmark %	Resten av Norge %	Utlandet %	X2	DF	p
Benyttede fiskesoner sommer:								
Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri	425	38,3	73,0	55,9	30,9	36,796	2	0,000
Sone 2 – Ifjordfjellet		27,6	27,0	29,6	35,7	2,185	2	NS
Sone 3 – Geassåjåvri med omegn		21,2	13,5	20,7	30,4	7,681	2	0,021
Sone 4 – Levajok med omegn		13,8	8,1	13,4	20,1	5,329	2	NS
Benyttede fiskesoner vinter:								
Sone 3 – Geassåjåvri med omegn	128	39,8	44,4	33,3	40,0	0,240	2	NS
Sone 2 – Ifjordfjellet		38,2	77,8	33,3	35,5	6,408	2	0,041
Sone 4 – Levajok med omegn		29,6	11,1	22,2	31,8	1,967	2	NS
Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri		15,6	55,6	44,4	10,0	19,195	2	0,000
Fiskesesonger:								
Sommer	487	73,7	76,3	95,0	58,6	81,330	6	0,000
Sommer + Vinter		13,5	21,0	3,8	19,1			
Vinter		12,7	2,6	1,1	22,1			

Tabell 5. Fortsettelse atferd segmentert etter bostedsadresse. Foretrukket fiskeredskap sommerstid samt forflytningsmetode sommer og vinter. Kji-kvadrat test. Tallene er oppgitt i prosent.

Grupper	N	Total %	Fra Finnmark %	Resten av Norge %	Utlandet %	X2	df	p
Foretrukket fiskeredskap - sommer:								
Sluk/spinner/wobbler	493	57,6	50,0	50,3	64,0	124,159	12	0,000
Flue med snøre som kastevekt		23,4	13,2	20,2	26,8			
Mark/annet naturlig agn		9,1	7,9	20,2	1,8			
Flue og dupp		6,1	5,3	4,9	6,6			
Oter		1,8	7,9	3,3	0,0			
Garn		1,4	15,8	0,5	0,0			
Annet		0,6	0,0	0,5	0,7			
Forflytningsmetode sommertid:								
Til fots	450	82,2	69,4	78,7	87,0	28,121	6	0,000
Bil/traktor		8,7	16,7	9,3	6,9			
ATV		6,7	8,3	12,0	2,2			
Sykkel		2,4	5,6	0,0	3,9			
Forflytningsmetode vinterstid:								
Snøskuter	154	42,9	57,9	46,2	39,4	16,219	6	0,013
Ski		39,0	31,6	15,4	45,9			
Kombinerer snøskuter og ski		16,2	10,5	30,8	13,8			
Hundespann		1,9	0,0	7,7	0,9			

Tabell 6. Fortsettelse av atferd (innsats) segmentert etter bostedsadresse. Tallene er oppgitt som gjennomsnittsskår. ANOVA og Post Hoc test.

Grupper	N	Total	Fra Finnmark (1)	Resten av Norge (2)	Utlandet (3)	F-verdi	Tamhane`s Post Hoc
Rekkevidde og timer fisket:							
Km forflytning per fiskedag – barmark (gjennomsnitt)	400	10,22	13,38	10,44	9,62	4,4	1>3
Km forflytning per fiskedag – isfiske (gjennomsnitt)	137	7,06	9,33	6,84	6,77	1,2	NS
Timer fisket per dag – barmark (gjennomsnitt)	398	7,12	6,66	6,71	7,55	2,6	NS
Timer fisket per dag – isfiske (gjennomsnitt)	123	7,85	6,44	8,90	7,88	1,1	NS
Antall dager fisket – Begge sesonger (gjennomsnitt)	481	5,76	11,44	5,29	5,26	22,6	1>2,3

3.3.2 Spesialisering

Områdebruk sommer og vinter

Når det gjelder den romlige fordelingen på Laksefjordvidda sommerstid kan man ut ifra tabell 7 se at det er liten forskjell mellom fiskere med ulik grad av spesialisering. Flertallet i samtlige grupper foretrekker å fiske i Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri mens Sone 4 – Levajok med omegn, er den minst besøkte (tabell 7).

Vinterstid endrer områdebruken seg for samtlige grupper. For *Lav* og *Middels* er nå Sone 3 – Geassåjåvri med omegn den mest besøkte, mens det for *Høy* er Sone 2 – Ifjordfjellet. Det som var den mest besøkte sonen sommerstid, Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri er nå den minst besøkte blant samtlige grupper (tabell 7).

Fiskesesonger

For samtlige grupper er sommersesongen dvs. barmarksfiske det mest populære. Gjennomsnittlig oppgir 71,7 % at de bare fisket på Laksefjordvidda sommerstid i 2017, slås dette sammen med gjennomsnittet av de som fisket begge sesongene blir det totale antallet fiskere sommerstid 85,2 % av de som fisket det året (tabell 7). Gruppen *Lav* er den som i størst grad bare fisker om sommeren, mens *Høy* i større grad enn de andre gruppene ser ut til å foretrekke isfiske (tabell 7).

Foretrukket fiskeredskap sommerstid

I tabell 7 kan man se at det som gjennomsnittlig er det mest foretrukne alternativet - sluk/spinner/wobbler, minker med økende grad av spesialisering, mens andelen fluefiskere øker. For gruppene *Lav* og *Middels* er spinnfiske med sluk/spinner/wobbler det klart mest foretrukne alternativet, mens det i gruppen *Høy* er like mange som foretrekker tradisjonelt fluefiske. Disse to alternativene utgjør over 80 % av svarene i alle gruppene (tabell 7).

Forflytningsmetode sommer og vinter

Sommerstid er den mest foretrukne forflytningsmetoden på Laksefjordvidda det å gå til fots for samtlige grupper av spesialisering. Slår man sammen alternativene «bil/traktor» og «ATV» ser man at andelen som foretrekker å forflytte seg med hjelp av motoriske fremkomstmidler minker med økende grad av spesialisering, dette gjelder også dersom man inkluderer snøskuter (tabell 7)

Om vinteren er det gjennomsnittlig mest populære fremkomstmiddelet snøskuter. Dette er også det mest populære fremkomstmiddelet for gruppene *Lav* og *Middels*, mens gruppen *Høy* foretrekker å forflytte seg ved hjelp av ski (tabell 7). *Lav* er den gruppen som i størst grad foretrekker å kun benytte snøskuter under forflytning (tabell 7).

Rekkevidde

I tabell 8 går det frem at samtlige grupper forflytter seg lenger per dag under barmarksfiske enn under isfiske. Det går også frem at km forflytning per fiskedag går ned med økende grad av spesialisering, mens antall timer fisket per dag går opp. De mer spesialiserte fiskerne forflytter seg altså mindre, men fisker mer (se tabell 8).

Tabell 7. Atferd segmentert etter grad av spesialisering. Respondentenes områdebruk sommer og vinter, fiskesesonger og fiskeredskap sommerstid samt forflytningsmetode sommer og vinter. Kji-kvadrat test. Tallene er oppgitt i prosent. Summerer til mer enn 100 % fordi respondentene kunne krysse av for flere enn ett område.

Grupper:	N	Hele utvalget %	Lav %	Middels %	Høy %	X2	DF	p
Benyttede fiskesoner – sommer								
Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri	410	44,1	47,3	40,0	45,6	1,9	2	NS
Sone 2 – Ifjordfjellet		33,7	33,0	31,5	42,1	2,2	2	NS
Sone 3 – Geassåjåvri med omegn		24,9	21,8	31,5	15,8	7,3	2	0,025
Sone 4 – Levajok med omegn		16,6	19,1	14,5	14,0	1,6	2	NS
Benyttede fiskesoner vinter:								
Sone 3 – Geassåjåvri med omegn	125	40,8	39,5	39,7	45,8	0,3	2	NS
Sone 2 – Ifjordfjellet		38,4	32,6	32,8	62,5	7,2	2	0,026
Sone 4 – Levajok med omegn		29,6	32,6	32,8	16,7	2,3	2	NS
Sone 1 – Adamsvassdraget/Mohkkejåvri		15,2	14,0	15,5	16,7	0,1	2	NS
Fiskesesonger:								
Sommer	481	71,7	77,1	69,1	63,0	10,3	6	NS
Sommer + Vinter		13,5	10,7	16,0	15,1			
Vinter		12,5	9,3	13,9	17,8			
Foretrukket fiskeredskap - sommer:								
Sluk/spinner/wobblor	480	57,7	68,7	51,8	41,1	44,4	12	0,000
Flue med snøre som kastevekt		23,3	12,6	28,5	41,1			
Mark/annet naturlig agn		9,0	8,4	9,8	8,2			
Flue og dupp		6,0	4,7	6,7	8,2			
Oter		1,9	3,7	0,5	0,0			
Garn		1,5	1,9	1,6	0,0			
Annet		0,6	0,0	1,0	1,4			
Forflytningsmetode sommertid:								
Til fots	437	81,9	78,5	84,5	85,7	5,1	6	NS
Bil/traktor		8,9	11,5	7,5	4,8			
ATV		6,6	8,0	5,2	6,3			
Sykkel		2,5	2,0	4,9	3,2			
Forflytningsmetode vinterstid:								
Snøskuter	151	43,0	46,6	40,3	42,3	6,7	6	NS
Ski		38,4	39,7	32,8	50,0			
Kombinerer snøskuter og ski		16,6	12,1	23,9	7,7			
Hundespann		2,0	1,7	3,0	0,0			

Tabell 8. Fortsettelse av atferd. Rekkevidde og timer fisket segmentert etter grad av spesialisering. Tallene er oppgitt som gjennomsnittsskår. ANOVA og Post Hoc test.							
Grupper:	N	Total	Lav (1)	Middels (2)	Høy (3)	F-verdi	Tamhane's Post hoc
Rekkevidde og timer fisket:							
Km forflytning per fiskedag – barmark (gjennomsnitt)	391	10,13	10,41	9,98	9,70	0,3	NS
Km forflytning per fiskedag – isfiske (gjennomsnitt)	135	7,09	7,95	6,67	6,26	0,8	NS
Timer fisket per dag – barmark (gjennomsnitt)	387	7,11	6,53	7,42	8,05	4,6	3>1
Timer fisket per dag – isfiske (gjennomsnitt)	120	7,82	7,21	7,86	8,70	1,2	NS
Antall dager fisket – Begge sesonger (gjennomsnitt)	466	5,71	5,51	5,77	6,09	0,3	NS

3.4 Fangst

Gjennomsnittsfangst per respondent, barmark og isfiske

I undersøkelsen ble respondentene bedt om å anslå:

- Antall ørret de fikk i løpet av barmarksfiske 2017 og gjennomsnittsvekt av disse.
- Antall røye de fikk i løpet av barmarksfiske 2017 og gjennomsnittsvekt av disse.
- Antall ørret de fikk i løpet av isfiske 2017 og gjennomsnittsvekt av disse.
- Antall røye de fikk i løpet av isfiske 2017 og gjennomsnittsvekt av disse.

Deretter ble gjennomsnittlig antall fisk per art per sesong ganget med den tilhørende gjennomsnittsvekten for å finne antall kilo fisk per art per sesong per fisker.

I tabell 7 viser de ukorrigerede fangstestimatene at *Utlandet* er den gruppen som sommerstid får flest antall fisk uavhengig av art med henholdsvis ca. 7 ørret og 6 røye. For isfiske var det størst antall rapportert fisk for de to norske gruppene.

I det norske elektroniske spørreskjemaet ble det gjort en feil slik at respondentene i gruppene *Bosatt i Finnmark* og *Resten av Norge* kun kunne velge mellom tall fra 1 til 6 når de skulle anslå antall ørret og røye de fikk i løpet av barmarkssesongen 2017. Denne feilen var ikke tilstede i den finske undersøkelsen. Dette medførte at antallsestimatene for disse gruppene sommerstid med stor sannsynlighet ble feil. Dersom man sammenligner med fangstestimatene vinterstid, hvor denne feilen ikke var tilstede, ser man at fordelingen gruppene imellom er annerledes (tabell 9). Her er det *Bosatt i Finnmark* som uansett art får høyest antall. Også om man ser på antall dager fisket (tabell 6) der det framgår at bosatte i Finnmark fisker omtrent dobbelt så mange dager som de to andre gruppene, er det grunn til å tro at skjemafeilen slår ut i for lav rapportering. For å korrigere feilen i spørreskjemaet sommerstid for *Bosatt i*

Finnmark og resten av Norge ble det tatt utgangspunkt i forholdet mellom antallet ørret og røye for gruppene vinterstid, hvor den nevnte feilen ikke hadde vært tilstede. For hver art ble så antallet hos gruppene *Bosatt i Finnmark* og *Resten av Norge* delt på tilsvarende verdi hos gruppen *Utlandet*. Dette forholdstallet ble så multiplisert med antallsestimatet for hver art for gruppen *Utlandet* i barmarkssesongen. Følgende beregninger kunne da gjøres:

- Gjennomsnittlig antall ørret isfiske 2017 – *Bosatt i Finnmark* = 9,67
- Gjennomsnittlig antall ørret isfiske 2017 – *Utlandet* = 3,99
- $9,67/3,99 = 2,42$
- *Bosatt i Finnmark* fikk 2,42 ganger så mye ørret som *Utlandet* under isfiske i 2017.
- Gjennomsnittlig antall ørret barmark 2017 – *Utlandet* = 6,67
- Korrigert gjennomsnittlig antall ørret barmark 2017 – *Bosatt i Finnmark*: $6,67*2,42 = 16,14$

Feilen i spørreskjemaet ble også korrigert med bakgrunn i antall dager hver gruppe fisket på Laksefjordvidda i 2017. I tabell 6 går det frem at fiskere i gruppen *Bosatt i Finnmark* fisket ca. 11 dager og de tilreisende fiskerne fra både Norge og utlandet fisket i overkant av 5. Her ble bestemt å gjøre en forenkling og sa at fiskere bosatt i Finnmark fisker dobbelt så mye som de andre og dermed får dobbelt så mange fisk. Her følger også antagelsen at alle grupper får like mange fisk per dag. Følgende beregninger kunne da gjøres:

- Gjennomsnittlig antall ørret barmark 2017 – *Utlandet* = 6,67
- Fiskere fra Finnmark fisket dobbelt så mange dager og fikk dermed dobbelt så mange fisk.
- $6,67*2 = 13,34$
- Korrigert gjennomsnittlig antall ørret barmark 2017 – *Bosatt i Finnmark* = 13,34

Ved å ta utgangspunkt i de korrigerte tallene er det gruppen *Bosatt i Finnmark* som uavhengig av art og estimat får høyest antall fisk sommerstid. Alle grupper oppgir å få mer ørret enn røye under barmarksfiske. (tabell 9). Under isfiske er fangsten av arter byttet om, her tas det opp betydelig mer røye enn ørret. Det er fortsatt gruppen *Bosatt i Finnmark* som gjennomsnittlig får høyest antall fisk uansett art. Det er små forskjeller mellom gruppene når det gjelder gjennomsnittsvekt (tabell 9)

Tabell 9. Fangst i antall og gjennomsnittsvekt fordelt på fiskeart og sesong segmentert etter bostedsadresse. Tallene er oppgitt som gjennomsnittsskår. ANOVA og Post Hoc test. Rødt er korrigerede estimater.

Grupper	N	Total	Fra Finnmark (1)	Resten av Norge (2)	Utlandet (3)	F-verdi	Tamhane`s Post Hoc
Fangst – Barmark 2017 (ukorrigert):							
Antall ørret 2017 – barmark (gjennomsnitt)	386	5,46	4,27	4,15	6,67	3,96	3>1,2
Snittvekt ørret (kg) 2017 – barmark (gjennomsnitt)	339	0,56	0,57	0,56	0,56	0,43	NS
Antall røye 2017 – barmark (gjennomsnitt)	379	5,18	4,47	4,16	6,08	3,88	3>2
Snittvekt røye (kg) 2017 – barmark (gjennomsnitt)	326	0,54	0,50	0,59	0,49	6,07	2>3
Fangst – Barmark 2017 (korrigert med isfiskedata):							
Antall ørret 2017 – barmark (gjennomsnitt)	386	<i>10,49</i>	<i>16,14</i>	<i>8,67</i>	6,67		
Snittvekt ørret (kg) 2017 – barmark (gjennomsnitt)	339	0,56	0,57	0,56	0,56		
Antall røye 2017 – barmark (gjennomsnitt)	379	<i>6,26</i>	<i>9,54</i>	<i>3,16</i>	6,08		
Snittvekt røye (kg) 2017 – barmark (gjennomsnitt)	326	0,54	0,50	0,59	0,49		
Fangst – Barmark 2017 (korrigert med antall dager):							
Antall ørret 2017 – barmark (gjennomsnitt)	386	<i>8,89</i>	<i>13,34</i>	<i>6,67</i>	6,67		
Snittvekt ørret (kg) 2017 – barmark (gjennomsnitt)	339	0,56	0,57	0,56	0,56		
Antall røye 2017 – barmark (gjennomsnitt)	379	<i>8,1</i>	<i>12,16</i>	<i>6,08</i>	6,08		
Snittvekt røye (kg) 2017 – barmark (gjennomsnitt)	326	0,54	0,50	0,59	0,49		
Fangst – Isfiske 2017:							
Antall ørret 2017 – isfiske (gjennomsnitt)	116	4,53	9,67	5,20	3,99	3,9	NS
Snittvekt ørret (kg) 2017 – isfiske (gjennomsnitt)	86	0,51	0,57	0,51	0,50	0,4	NS
Antall røye 2017 – isfiske (gjennomsnitt)	120	16,96	26,67	8,80	16,90	3,3	1>2

Snittvekt røye (kg) 2017 – isfiske (gjennomsnitt)	115	0,40	0,41	0,45	0,39	0,4	NS
--	-----	------	------	------	------	-----	----

Beregning av totale fangstestimater

For å beregne totalfangst var det nødvendig å anslå det totale antallet personer som fisket på hhv is og barmark på Laksefjordvidda i 2017. For gruppene *Resten av Norge* og *Utlandet* ble det totale antallet anslått gjennom å se på antallet som hadde aktivert fiskekort for Laksefjordvidda i 2017. Dette var kjent fra Finnmarkseiendommens fiskekortregister. Andelen i disse gruppene som fisket på henholdsvis is og barmark ble beregnet med utgangspunkt i sesongspørsmålene fra undersøkelsen.

Fiskere bosatt i Finnmark trenger som nevnt før ikke kjøpe fiskekort (jfr. finnmarksloven 2005 § 23) og det fins lite eksakte data om antall bosatte i Finnmark som bruker Laksefjordvidda sommer og vinter. For å kunne gjøre et samlet estimat for fangst i studieområdet ble det likevel valgt å forsøke å estimere antall bosatte i Finnmark som fisker i området. For å estimere antallet fiskere i denne kategorien ble det brukt ulike tilnærminger, såkalt triangulering (Miles & Huberman 1994). Først tar jeg for meg fordelingen mellom de tre bostedsgruppene i fra feltarbeidet i barmarkssesongen:

- A) Jeg så på forholdet mellom antall fiskere fra utlandet og fiskere bosatt i Finnmark i materialet fra feltarbeidet sommeren 2017. I følge dette materialet kom vi i løpet av feltarbeidet i kontakt med 2,4 ganger så mange fiskere fra Finnmark som fra utlandet. I følge Finnmarkseiendommen var det 745 utenlandske sportsfiskere som aktiverte fiskekort for fiskesesonene på Laksefjordvidda i 2017. Dette gir følgende antall fiskere fra Finnmark på barmark: $2,4 * 745 = 1802,9 = 1800$
Dette estimatet indikerer at ca. 1800 personer bosatt i Finnmark fisket på Laksefjordvidda under barmarkssesongen i 2017.
- B) Dette ble også forsøkt beregnet med utgangspunkt i forholdet mellom fiskere bosatt i Finnmark og tilreisende fra resten av Norge i materialet fra feltarbeidet sommeren 2017. ifølge dette materialet var det 0,75 ganger så mange fiskere fra Finnmark som tilreisende fra resten av Norge. Fiskerne fra Finnmark var altså 75 % færre. I følge finnmarkseiendommens fiskekortregister var det 333 tilreisende nordmenn som løste fiskekort og aktiviserte dette for Laksefjordvidda i 2017. Estimatet basert på dette ble betydelig lavere: $0,75 * 333 = 249,75 = 250$ personer bosatt i Finnmark fisket på Laksefjordvidda i 2017.

I Andersen og Dervo (2016) er det estimert at det i 2015 var 2,72 ganger så mange fiskere fra Finnmark som fra utlandet og 10,0 ganger så mange fiskere fra Finnmark som tilreisende fra resten av Norge. Estimatet tar utgangspunkt i hele fylket. Dette tilsier at antallet finnmarkinger som fisket innlandsfisk i fylket var ca. 15 000. Gjessing og Rikstad (1983)

kommer i sin undersøkelse som skjedde for nesten 40 år siden frem til at fiskere fra Finnmark var 2,9 ganger så mange som utenlandske fiskere og 7,7 ganger så mange som tilreisende norske fiskere når det kom til antall fiskere i eget fylke. Tallet fra feltarbeidet sommeren 2017 som sier at antallet fiskere bosatt i Finnmark er 75 % lavere enn antallet tilreisende norske fiskere virker dermed lite sannsynlig sammenliknet med tidligere undersøkelser. Derimot fremstår det som mer sannsynlig, sammenliknet med de samme undersøkelsene, at antall fiskere bosatt i Finnmark for tiden er ca 2,5 ganger så mange som fiskerne fra utlandet.

På bakgrunn av dette benyttes estimatet på 1800 fiskere som det mest sannsynlige antall finnmarkinger som fisket på Laksefjordvidda i 2017. Fordi andre estimat antyder at tallet kan være lavere, ble det valgt å estimere totalfangst med to ulike alternative antall fiskere bosatt i Finnmark, og velger da skjønnsmessig 1200 som det nedre estimatet.

Ettersom den lille andelen Finnmarkinger i denne undersøkelsen ble rekruttert gjennom feltarbeid sommeren 2017, antas det at andelen fiskere bosatt i Finnmark som oppgir å ha fisket på isen er underestimert da disse ikke i tilstrekkelig grad ble fanget opp av feltarbeidet. Blant respondentene bosatt i Finnmark var det 26,3 % som oppga og ha fisket på isen i 2017 og kun 2,6 % som sa at de kun hadde fisket på isen, ikke på barmark. I Gjessing og Rikstad (1983) oppga 74 % av bosatte i Finnmark som hadde løst fisketrygd i fylket det året at de hadde fisket på isen. I Andersen og Dervo (2016) oppga 18 % av bosatte i Finnmark at de «alltid» fisket på isen og 41 % at de «ofte» gjorde det, dvs. til sammen 59 % av finnmarkingene som oppga at de fisket innlandsfisk. I beregningen nedenfor legges det til grunn at 59 % av fiskerne bosatt i Finnmark er isfiskere. Beregningen av andel fiskere bosatt i Finnmark som fisket på isen i 2017 blir da slik:

- C) Det totale antallet fiskere bosatt i Finnmark som fisket på Laksefjordvidda i 2017 ble lenger opp anslått til ca. 1800 (øvre estimat) og 1200 (nedre). Av disse antas 59 % å ha fisket på isen. Dette gir følgende antall fiskere bosatt i Finnmark som fisket på isen på Laksefjordvidda i 2017 $(1800 \cdot 59) / 100 = 1062$ (øvre) og $(1200 \cdot 59) / 100 = 708$.

Dette estimatet konkluderer med at ca. 708 - 1060 fiskere bosatt i Finnmark fisket på isen på Laksefjordvidda i 2017.

Andelen fiskere bosatt i Finnmark som i undersøkelsen oppga og fiske på barmark var så høy som 97,5 %, noe som ble ansett for kunstig høyt som følge av det lave antallet som kun oppga og fiske vinterstid. På bakgrunn av dette ble det bestemt å senke denne andelen til 80 %. I alt ble ca. 1440 personer (øvre estimat) - 960 (nedre estimat) bosatt i Finnmark antatt å være barmarksfiskere i studieområdet.

Forskjellene i gjennomsnittsvekten til fangstene hos de forskjellige gruppene ble ansett som så minimal (kun en var signifikant), at det ble bestemt å anslå felles gjennomsnittsvæker på henholdsvis 0,5 kilo for ørret og 0,4 kilo for røye for alle grupper for både barmark- og isfiske.

Totale fangstestimer

Det laveste estimatet anslår at det totalt ble tatt opp i overkant av 29 tonn fisk på Laksefjordvidda i 2017. Av dette utgjorde røye en større andel enn ørret. For det høyeste

estimatet er den totale mengden ca. 41 tonn, artsfordelingen har også endret seg og ørret utgjør her en større andel enn røye (tabell 10). Når det gjelder sesonger er det under barmarksfisket sommerstid det tas opp mest fisk uavhengig av hvilket estimat som velges. Total fangst estimert etter fiskernes bostedsadresse følger den fordelingen en skulle forvente ut ifra antallet fiskere i hver gruppe, men kan også ha sammenheng med at hvor mange dager de forskjellige gruppene fisker (tabell 6). Fangstene til gruppen *Bosatt i Finnmark* er klart høyest etterfulgt av *Utlandet* og til slutt *Resten av Norge* (tabell 10).

	Antall fiskere	Gjennomsnittsfangst per person	Sum fangst kg
Bosatt i Finnmark, barmark	960 - 1440	11,5 - 11,9	11 040 - 17 136
Bosatt i Finnmark, isfiske	708 - 1060	15,5	10 974 - 16 430
Tilreisende norsk, barmark	350	5,6 - 5,8	1960 - 2030
Tilreisende norsk, isfiske	20	6,1	122
Utenlandsk (finsk), barmark	530	5,8	3074
Utenlandsk (finsk), isfiske	280	8,8	2464
Sum			29 634 – 41 256

3.5 Tilknytning og motivasjon

3.5.1 Bosted

Tilknytning:

Tabell 11 viser at respondentene gjennomgående har en positiv tilknytning til Laksefjordvidda. Det er ingen store forskjeller mellom gruppenes tilknytning til Laksefjordvidda som sportsfiskeområde. Gruppen *Bosatt i Finnmark* skårer høyest, men forskjellen er ikke signifikant.

Motivasjon

Samtlige grupper oppgir det som viktigere å oppleve natur og villmark og fiske sammen med familie/venner, enn å fange mye, stor eller utfordrende fisk (se tabell 11).

På de to formene for fangstrettet motivasjon er alle gruppene mer opptatt av det sportsfiskerrettede segmentet «*fange stor og utfordrende fisk*» enn det mer mataukrettede «*høste fisk til bruk gjennom året*» (tabell 11). Innad i de to formene skiller det seg mellom de tilreisende og lokale fiskerne. De tilreisende er mer motivert av å fange stor og utfordrende fisk, mens de lokale lar seg i større grad motivere av å høste mye matfisk til bruk resten av året (tabell 11). Familie- og fellesskapsdimensjonen ved fisketuren er imidlertid langt viktigere som tidligere nevnt. Her var det heller ingen signifikant forskjell mellom gruppene.

Tabell 11. Respondentenes tilknytning til Laksefjordvidda som sportsfiskeområde og deres motivasjon for å fiske på Laksefjordvidda segmentert etter bostedsadresse. Respondentene ble bedt om å svare på en skala fra 1-7 på hvor viktige de anså de forskjellige temaene. 1 = ikke viktig i det hele tatt og 7 = svært viktig. Tallene er oppgitt som gjennomsnittsskår. ANOVA og Post Hoc test.

Grupper	N	Total	Fra Finnmark (1)	Resten av Norge (2)	Utlandet (3)	F-verdi	Tamhane`s Post Hoc
Tilknytning:							
For den type fiske jeg liker er Laksefjordvidda best	472	5,05	5,61	5,04	4,98	2,8	NS
Laksefjordvidda betyr mye for meg	468	5,02	5,69	4,98	4,96	3,4	NS
Jeg setter større pris på å fiske på Laksefjordvidda enn noe annet sted	473	4,67	4,86	4,52	4,74	1,2	NS
Oppleve villmark og natur:							
Oppleve natur	480	6,09	6,35	6,01	6,11	1,5	NS
Oppleve villmark med uberørte vassdrag uberørt natur	476	6,09	5,78	5,85	6,30	9,4	3>2
Nyte det å være alene	476	4,46	4,11	4,77	4,29	4,1	2>3
Familiefiske:							
Være med familie/venner	476	5,96	5,92	5,85	6,03	1,1	NS
Fange fersk fisk til et måltid med familie/venner	480	5,54	5,49	5,42	5,63	1,2	NS
Fange stor og utfordrende fisk:							
Overliste vanskelig fisk	473	4,58	3,16	4,38	4,91	20,1	3>2>1
Oppleve utfordrende kamp med fisken	473	4,32	3,35	4,68	4,20	11,4	2>3>1
Mestre fiskemessige utfordringer	471	4,01	3,49	3,92	4,16	3,7	NS
Fange stor fisk	476	3,77	4,08	4,26	3,38	16,4	2>3
Høste fisk:							
At det er tillatt å bruke forskjellige typer fiskeredskap	472	3,74	4,54	3,93	3,49	5,6	1>3
Fange så mye fisk som mulig	474	2,53	2,27	2,58	2,53	0,9	NS
Fange tilstrekkelig matfisk til bruk gjennom året	475	2,23	2,84	2,39	2,02	7,3	1,2>3

3.5.2 Spesialisering

Tilknytning

Graden av tilknytning til Laksefjordvidda generelt og som sportsfiskeområde spesielt øker med graden av spesialisering hos fiskerne. Gruppen *Høy* scorer signifikant høyere enn *lav* på samtlige av de tre tilknytningsrelaterede utsagnene (tabell 12).

Motivasjon

I tabell 12 kan en se at opplevelsesaspektet ved fisketuren dvs. å oppleve natur og villmark med familie og venner er viktigere enn fangstaspektet for samtlige grupper. *Høy* er det segmentet som scorer høyest på tre av fire motivasjonsaspekter, oppleve natur, familiefiske og fange stor og utfordrende fisk. Særlig å oppleve natur og da i særdeleshet uberørt natur og villmark er viktig for dette segmentet. Også innad i motivasjonsfaktoren fange stor og utfordrende fisk oppgir *Høy* det som viktigere å overliste vanskelig fisk og mestre fiskemessige utfordringer enn å fange stor fisk (tabell 12). *Middels* er gruppen som i størst grad lar seg motivere av mataukrettede motiver, selv om de som tidligere nevnt også oppgir det som viktigst å oppleve natur sammen familie og venner. *Lav* er gruppen som i de fleste tilfeller scorer lavest av gruppene på former for motivasjon med unntak av å være med familie og venner og å høste så mye fisk som mulig til bruk som matfisk resten av året (tabell 12).

Tabell 12. Respondentenes tilknytning til Laksefjordvidda som sportsfiskeområde og deres motivasjon for å fiske på Laksefjordvidda segmentert etter grad av spesialisering. Respondentene ble bedt om å svare på en skala fra 1-7 på hvor viktige de anså de forskjellige faktorene. 1 = ikke viktig i det hele tatt og 7 = svært viktig. Tallene er oppgitt som gjennomsnittsskår. ANOVA og Post Hoc test.

Grupper	Total	Lav (1)	Middels (2)	Høy (3)	F-verdi	Tamhane`s Post Hoc
Tilknytning:						
For den type fiske jeg liker er Laksefjordvidda best	5,06	4,81	5,19	5,43	5,8	3>2>1
Laksefjordvidda betyr mye for meg	5,03	4,71	5,17	5,57	8,8	3,2>1
Jeg setter større pris på å fiske på Laksefjordvidda enn noe annet sted	4,67	4,41	4,89	5,11	5,6	3>1
Opplive villmark og natur:						
Opplive natur	6,09	5,94	6,17	6,31	3,7	NS
Opplive villmark med uberørte vassdrag uberørt natur	6,08	5,95	6,12	6,38	3,5	3>1
Nyte det å være alene	4,47	4,21	4,66	4,71	3,4	NS
Familiefiske:						
Være med familie/venner	5,96	5,91	5,88	6,36	4,2	3>1,2
Fange fersk fisk til et måltid med familie/venner	5,54	5,44	5,62	5,61	0,9	NS
Fange stor og utfordrende fisk:						
Overliste vanskelig fisk	4,58	4,01	4,90	5,37	24,1	3,2>1
Opplive utfordrende kamp med fisken	4,32	3,99	4,58	4,57	7,1	2>1
Mestre fiskemessige utfordringer	4,02	3,68	4,16	4,64	12,4	3>2>1
Fange stor fisk	3,77	3,59	3,86	4,07	2,6	NS
Høste fisk:						
At det er tillatt å bruke forskjellige typer fiskeredskap	3,70	3,43	3,95	3,84	3,4	2>1
Fange så mye fisk som mulig	2,52	2,45	2,63	2,41	1,3	NS
Fange tilstrekkelig matfisk til bruk gjennom året	2,23	2,18	2,34	2,09	0,9	NS

3.6 Syn på dagens fiskesituasjon, forvaltning og fremtidige forvaltningstiltak

3.6.1 Bosted

Fiskesituasjonen før og nå

I tabell 13 kan man se at både *Bosatt i Finnmark* og *Resten av Norge* er mer enig enn *Utlandet* i at fiskesituasjonen nå er bedre enn den var før for samtlige etterspurte aspekter, i de fleste tilfellene er forskjellen signifikant. Når det gjelder tetthet av fiskere mener *Bosatt i Finnmark* at tettheten er høyere i dag enn den var før, særlig gjelder dette fisket vinterstid men deres inntrykk er signifikant høyere enn hos *Utlandet* for begge årstider (tabell 13). Det de norske fiskerne mener har bedret seg mest er innslag av parasitter i fisken og fiskens gjennomsnittsvekt for begge arter mens *Utlandet* scorer høyest på sjansen for stor fisk. Her scorer *Utlandet* likevel signifikant mindre enn de to andre (tabell 13).

Fiskepress

Gruppene er generelt mer enig i at noen vann fiskes for mye enn i utsagnet som sier at det generelt fiskes for lite og at mange vann er overbefolket (tabell 14). Gruppen *Bosatt i Finnmark* sier seg mer enig enn de to andre gruppene i påstandene som antyder at det fiskes for mye og selges for mange fiskekort. Her skårer også *Resten av Norge* signifikant høyere enn *Utlandet* på begge påstander (tabell 14).

Fiskemetoder/sesonger

Samtlige grupper er relativt enige om at fisket sommerstid slik det utøves i dag ikke er noen trussel for fiskebestandene, særlig gjelder dette gruppen *Resten av Norge*. Dette gjelder ikke for garnfiske, hvor utsagnet «*garnfiske bør begrenses mer enn i dag*» er det gruppen *Utlandet* er mest og gruppen *Bosatt i Finnmark* minst enig i (tabell 14). Gruppene er heller ikke enige når det gjelder isfiske. Påstanden om at isfisket ikke har noen innvirkning er det *Resten av Norge* er minst enige i, mens *Utlandet* er signifikant mer enig i dette utsagnet (tabell 14).

Grupper fiskere

Her er det som ventet tidvis stor forskjell mellom gruppene ettersom påstandene rammer dem svært forskjellig, gruppene er som en kan forvente negativ til påstander som rammer eget fiske og positiv til de som rammer andres (tabell 14).

Gruppen *Resten av Norge* er signifikant mer enig i påstanden om at også finnmarkinger bør pålegges å levere inn fangstrappert enn gruppen *Bosatt i Finnmark*. Det er imidlertid ingen signifikant forskjell mellom fiskerne fra Finnmark og de tilreisende utlendingene når det gjelder dette (tabell 14). Noe overraskende var *Bosatt i Finnmark* mer enig i at de selv bør pålegges å levere inn fangstrappert enn at antall fiskekort bør begrenses for de tilreisende (tabell 14)

Bosatt i Finnmark er som ventet mer enig enn de to andre i påstanden om at antall solgte fiskekort burde begrenses for alle tilreisende fiskere. Dette utsagnet var også gruppen *Resten av Norge* mer positiv til enn gruppen *Utlandet* (tabell 14)

Syn på ulike reguleringstiltak

I tabell 14 kan man se at påstanden med høyest gjennomsnittsscore er den som sier at fisket på Laksefjordvidda ikke trenger å reguleres strengere enn det allerede er. Generelt er det få store forskjeller mellom gruppene i synet på mulige reguleringstiltak. Det er lav oppslutning rundt påstander som omhandler begrensning i antall eller størrelse hos fisk man kan ta opp selv om gruppene uttrykker større enighet om at «fang og slipp» enkelte steder kan være viktig for å ta vare på bestandene (tabell 14). Forslaget om å innføre skuterfrie soner for å senke uttaket i sårbare områder har gjennomgående høy oppslutning og ingen signifikant forskjell mellom gruppene (tabell 14).

Som ventet er det svært stor forskjell i gruppenes svar på påstanden om at den tidligere nevnte 5-kilometersonen for utlendinger bør gjeninnføres. Her har gruppen *Bosatt i Finnmark* sin høyeste gjennomsnittsscore mens gruppen *Utlandet* har sin laveste. *Resten av Norge* er for øvrig også signifikant mer enig i dette utsagnet enn *Utlandet* (tabell 14).

Tabell 13. Respondentenes syn på fiskesituasjon i dag kontra før på en skala fra 1-7 der 1 = mye dårligere og 7 = mye bedre når det gjelder antall fisk i fangstene, gjennomsnittsvekt per art, mulighet for stor fisk, innslag av parasitter i fisken, slitasje på terrenget, forsøpling og tetthet av fiskere vinter- og sommerstid. Tetthet av fiskere vinter og sommerstid ble målt på skala 1-7 der 1= mye lavere og 7 = mye høyere. Segmentert etter bostedsadresse. Anova og post hoc test.

Grupper	N	Total	Fra Finnmark (1)	Resten av Norge (2)	Utlandet (3)	F-verdi	Tamhane`s Post Hoc
Fiskesituasjon før og nå:							
Antall fisk i fangstene	408	4,56	4,85	5,40	3,90	38,3	2>3
Gjennomsnittsvekt ørret	395	4,67	5,18	5,69	3,84	60,4	1,2>3
Gjennomsnittsvekt røye	397	4,69	5,24	5,65	3,89	54,2	1,2>3
Mulighet for stor fisk	404	4,72	5,09	5,55	4,05	38,6	1,2>3
Innslag av parasitter i fisken	395	4,85	6,03	6,03	3,78	75,1	1,2>3
Slitasje på terrenget	394	4,33	4,45	4,93	3,88	14,9	2>3
Forsøpling	400	4,41	4,67	5,05	3,90	17,7	2>3
Tetthet av fiskere sommerstid	357	4,07	4,87	4,19	3,83	13,3	1>2>3
Tetthet av fiskere vinterstid	140	4,25	5,35	4,41	4,03	9,5	1>3

Tabell 14. Respondentenes syn på dagens fiskepress, fiskemetoder, grupper fiskere og mulige fremtidige reguleringstiltak segmentert etter bostedsadresse. Respondentene ble bedt om å svare på en skala fra 1-7 om de var enige i en påstand. 1 = svært uenig og 7 = svært enig. Tallene er oppgitt som gjennomsnittsskår. ANOVA og Post Hoc test.

Grupper	N	Total	Fra Finnmark (1)	Resten av Norge (2)	Utlandet (3)	F-verdi	Tamhane`s Post Hoc
Syn på fiskepress:							
I noen vann tas det ut for mye fisk	464	3,93	4,91	4,11	3,67	12,4	1>2>3
Generelt fiskes det for lite	461	3,73	3,50	3,70	3,79	0,7	NS
Det selges for mange fiskekort	466	2,99	4,03	3,15	2,73	16,1	1>2>3
Syn på fiskemetoder og sesonger:							
Garnfisket bør innskrenkes mer enn i dag	454	4,99	4,06	4,71	5,31	12,7	3>1,2
Fiskepresset sommerstid utgjør ingen trussel	455	4,74	4,22	4,84	4,74	2,2	NS
Isfiske har liten innvirkning og trenger ikke begrenses	456	4,24	4,26	3,92	4,45	4,1	3>2
Syn på grupper fiskere:							
Alle, også fiskere fra Finnmark må levere obligatorisk fangstrapport	471	5,55	4,58	5,97	5,40	11,3	2>1,3
Antall solgte fiskekort bør begrenses for alle tilreisende fiskere	465	2,23	4,20	2,39	2,23	37,0	1>2>3
Syn på ulike reguleringstiltak:							
Fisket på Laksefjordvidda trenger ikke reguleres strengere	472	5,21	4,59	4,87	5,53	11,2	3>2,1
Gjenutsetting av fisk er enkelte steder viktig for å sikre bestandene	479	4,95	4,74	4,85	5,05	0,8	NS
Det bør innføres skuterfrie soner for å senke uttaket i sårbare områder	463	4,57	3,97	4,83	4,47	2,8	NS
Gjenutsetting av fisk jeg kunne beholdt er sløsing med mat	476	3,18	3,65	3,33	3,01	2,1	NS
Den såkalte 5-kilometersonen bør gjeninnføres for utlendinger	465	3,12	5,69	4,90	1,54	224,2	1,2>3
Gjenutsetting av fisk er dyreplageri	477	3,12	3,73	3,13	3,02	1,8	NS
Det bør innføres minstemål for fiskestørrelse	463	3,08	2,89	3,21	3,02	0,7	NS
Det bør innføres begrensninger i antall fisk man kan ta opp per dag	459	2,98	2,67	2,95	3,05	0,7	NS
Det bør innføres størstemål for fiskestørrelse	459	2,75	2,34	3,03	2,62	3,8	NS

3.6.2 Spesialisering

Fiskesituasjonen før og nå

I tabell 15 går det frem at synet på forskjellige aspekter ved dagens fiskesituasjon kontra før blir mer positivt med synkende grad av spesialisering. Gruppen *Lav* er det som er mest positivt innstilt til situasjonen i dag for samtlige aspekter. Forskjellen er signifikant for alle unntatt ett (tabell 15). Når det gjelder tetthet av fiskere sommer- og vinterstid er det ingen signifikant forskjell mellom gruppene, men alle er enige om at tettheten er høyest vinterstid. Det aspektet samtlige segmenter oppgir å ha bedret seg mest er innslag av parasitter i fisken mens slitasten på terrenget er der det oppgis å ha skjedd minst form for bedring (tabell 15).

Fiskepress

Generelt er det liten forskjell mellom gruppene når det kommer til dette temaet. Alle utsagnene, enten de antyder at det fiskes for mye, for lite, eller at det selges for mange fiskekort, får fra lav til middels oppslutning i samtlige grupper. Det utsagnet som får «høyest» oppslutning er det som antyder at det i enkelte vann fiskes for mye (tabell 16).

Fiskemetoder/sesonger

Den fiskeformen samtlige grupper er mest enig i at bør reguleres mer er garnfiske. For utsagnet som antyder dette øker graden av enighet med graden av spesialisering (tabell 16). Når det gjelder fiskesesonger er det større oppslutning blant samtlige grupper for å bevare barmarksfisket sommerstid slik det er, denne oppslutningen øker med graden av spesialitet, men forskjellene er ikke signifikante. Utsagnet som antyder at isfisket ikke trenger å begrenses får også forholdsvis høy oppslutning, men her er oppslutningen lavest hos segmentet *Høy* (tabell 16).

Syn på grupper fiskere

Det er liten forskjell gruppene imellom når det gjelder synet på lokale og tilreisende fiskere. Det er imidlertid svært mye høyere oppslutning blant alle tre gruppene angående utsagnet som foreslår at også fiskere bosatt i Finnmark må levere obligatorisk fangstrappport, enn det er rundt utsagnet som hevder at antall solgte fiskekort bør begrenses for alle tilreisende fiskere (tabell 16). Det er ingen sammenheng mellom grad av spesialisering og syn på forslaget om innføring av fangstrappport, men oppslutningen rundt forslaget om å begrense antall fiskekort for tilreisende synker med økende grad av spesialisering, selv om alle gruppene er generelt lite enig i dette forslaget (tabell 16)

Syn på ulike reguleringstiltak

Generelt ser holdningen hos alle tre gruppene ut til å være at det er lite behov for noen form for regulering av fisket på Laksefjordvidda. Utsagnet som får høyest oppslutning er det som sier at fisket på Laksefjordvidda ikke trenger å reguleres strengere enn det er i dag (tabell 16). Likevel er alle tre grupper forholdsvis positive til forslaget om å innføre skuterfrie soner for å begrense uttaket i sårbare områder. De er også positive til at gjenutsetting av fisk enkelte steder kan være nødvendig for å ivareta fiskebestandene, selv om temaet gjenutsetting også er

det med størst forskjell imellom gruppene. *Høy* er her gjennomgående mer positivt innstilt til gjenutsetting enn *Lav* (tabell 16). Disse gruppene er også splittet i sitt syn på forslaget om å gjeninnføre den såkalte 5-kilometersonen for utenlandske fiskere, hvor *Lav* er mer positiv enn *Høy* (tabell 16)

Tabell 15. Respondentenes syn på fiskesituasjon i dag kontra før på en skala fra 1-7 der 1 = mye dårligere og 7 = mye bedre når det gjelder antall fisk i fangstene, gjennomsnittsvekt per art, mulighet for stor fisk, innslag av parasitter i fisken, slitasje på terrenget, forsøpling og tetthet av fiskere vinter- og sommerstid. Tetthet av fiskere vinter og sommerstid ble målt på skala 1-7 der 1=nye lavere og 7 = mye høyere. Segmentert etter spesialisering Anova og post hoc test.

Grupper	N	Total	Lav (1)	Middels (2)	Høy (3)	F-verdi	Tamhane`s Post Hoc
Fiskesituasjon før og nå:							
Antall fisk i fangstene	401	4,53	4,84	4,31	4,28	4,5	1>2
Gjennomsnittsvekt ørret	389	4,65	5,07	4,43	4,11	8,5	1>2,3
Gjennomsnittsvekt røye	391	4,66	5,04	4,47	4,15	7,0	1>2,3
Mulighet for stor fisk	399	4,71	5,02	4,52	4,33	4,9	1>2,3
Innslag av parasitter i fisken	391	4,83	5,31	4,52	4,35	7,7	1>2,3
Slitasje på terrenget	390	4,34	4,65	4,06	4,21	4,2	1>2
Forsøpling	396	4,41	4,67	4,19	4,24	3,0	NS
Tetthet av fiskere sommerstid	351	4,07	4,06	4,09	4,02	0,1	NS
Tetthet av fiskere vinterstid	137	4,26	4,27	4,14	4,47	0,6	NS

Tabell 16. Respondentenes syn på dagens fiskepress, fiskemetoder, grupper fiskere og mulige fremtidige reguleringstiltak segmentert etter grad av spesialisering. Respondentene ble bedt om å svare på en skala fra 1-7 om de var enige i en påstand. 1 = svært uenig og 7 = svært enig. Tallene er oppgitt som gjennomsnittsskår.

Grupper:	Total	Lav (1)	Middels (2)	Høy (3)	F-verdi	Tamhane`s Post hoc
Syn på fiskepress:						
I noen vann tas det ut for mye fisk	3,94	3,97	3,86	4,07	0,518	NS
Generelt fiskes det for lite	3,73	3,60	3,84	3,82	1,577	NS
Det selges for mange fiskekort	3,00	3,14	2,90	2,88	1,719	NS
Syn på fiskemetoder/sesonger:						
Garnfisket bør innskrenkes mer enn i dag	4,98	4,81	5,03	5,29	2,153	NS
Fiskepresset sommerstid utgjør ingen trussel	4,75	4,67	4,80	4,83	0,413	NS
Isfiske har liten innvirkning og trenger ikke begrenses	4,22	4,21	4,26	4,17	0,070	NS
Syn på grupper fiskere:						
Alle, også fiskere fra Finnmark må levere obligatorisk fangstrapport	5,57	5,45	5,67	5,63	0,824	NS
Antall solgte fiskekort bør begrenses for alle tilreisende fiskere	2,24	2,36	2,23	1,95	1,614	NS
Syn på ulike reguleringstiltak:						
Fisket på Laksefjordvidda trenger ikke reguleres strengere	5,20	5,11	5,21	5,45	1,048	NS
Gjenutsetting av fisk er enkelte steder viktig for å sikre bestandene	4,98	4,68	5,05	5,64	7,283	3>1
Det bør innføres skuterfrie soner for å senke uttaket i sårbare områder	4,57	4,55	4,58	4,61	0,025	NS
Gjenutsetting av fisk jeg kunne beholdt er sløsing med mat	3,18	3,47	3,06	2,71	3,759	1>3
Gjenutsetting av fisk er dyreplageri	3,14	3,25	3,16	2,74	1,578	NS
Den såkalte 5-kilometersonen bør gjeninnføres for utlendinger	3,12	3,49	3,05	2,32	6,104	1>3
Det bør innføres minstemål for fiskestørrelse	3,10	3,19	3,06	2,91	0,636	NS
Det bør innføres begrensninger i antall fisk man kan ta opp per dag	3,01	2,89	3,09	3,17	0,922	NS
Det bør innføres størstemål for fiskestørrelse	2,78	2,94	2,67	2,60	1,578	NS

4. Diskusjon

Det har som tidligere nevnt vært få undersøkelser som har tatt for seg sportsfisket på hele Laksefjordvidda. Tidligere undersøkelser i området har enten vært avgrenset til veien inn langs Adamsvassdraget eller som del av fylkesomfattende undersøkelser (Berknes & Johansen 1977; Rikstad & Gjessing 1983; Andersen & Dervo 2016). Det er imidlertid gjennomført flere lignende undersøkelser annensteds i landet (Kildahl 2013; Aas og Kaltenborn 1993).

Tidligere undersøkelser som har tatt for seg sportsfiskere i et spesielt område, har ofte segmentert dem ut ifra det som i metodekapittelet omtales som psykografiske variabler (Mitchell 1994). Dette er f. eks motivasjon, fangstorientering, grad av spesialisering osv. (Skullerud 2012; Kildahl 2013; Stensland et al 2015) Dette har vist seg å være segmenter som i stor grad har forklart holdninger og atferd hos sportsfiskere i de undersøkte områdene. Det er da også valgt å segmentere på bakgrunn av spesialisering i denne undersøkelsen. Noe som imidlertid skiller Laksefjordvidda fra tidligere undersøkte områder som Engerdal og Lakselv, er at det i disse områdene allerede var innført regulering som fluefiskesoner, minste- og størstemål, antallsbegrensning per døgn osv. Dette er ikke tilfellet på Laksefjordvidda. Hvordan er da holdningene hos fiskerne til slike reguleringer i et område der de ikke allerede eksisterer.

I tillegg til spesialisering er resultatene også segmentert etter en såkalt a priori variabel i dette tilfellet fiskernes bostedsadresse (Wedel & Nakamura 2000). Disse ble inndelt i tre grupper; fiskere bosatt i Finnmark, tilreisende fiskere fra resten av Norge og tilreisende fiskere fra utlandet. Disse gruppenes svar når det gjelder tilknytning, motivasjon, atferd og syn på reguleringer, forvaltning osv. ble i første del av resultatene.

Bosatt i Finnmark (7,8 % av utvalget) er de som oppgir størst tilknytning til Laksefjordvidda generelt og som sportsfiskeområde. Dette samsvarer med funn hos Kildahl (2013) hvor fiskere med lokal tilknytning uttrykker størst stedstilknytning til det aktuelle området. Denne forskjellen er imidlertid ikke signifikant i forhold til de andre gruppene, noe som kan skyldes at de fleste fra Finnmark som fisker på Laksefjordvidda i likhet med gruppen lokal tilknytning hos Kildahl (2013) består av tilreisende fra andre kommuner (vedlegg 2). Grad av spesialisering ser imidlertid ut til å forklare tilknytning i større grad der fiskere med høy grad av spesialisering oppgir signifikant høyere tilknytning enn de med lav grad av spesialisering.

Fiskere bosatt i Finnmark oppgir i likhet med de andre det å oppleve natur og fellesskap med familie og venner som klart viktigere enn det å få mye og stor fisk. Likevel er de mer motivert av det å skaffe matfisk til bruk resten av året enn de andre gruppene. Dette stemmer overens med resultatene hos Andersen & Dervo (2016). Fiskere bosatt i Finnmark er også den gruppen der flest oppgir å benytte garn, noe som er naturlig da retten til å fiske med garn er forbeholdt fiskere bosatt i fylket (Finnmarkseiendommen 2016). Andelen som oppgir å fiske med garn (15, 8 %) er imidlertid betydelig lavere enn det Rikstad & Gjessing fant i sin undersøkelse, hvor 51 % oppga at de benyttet seg av garn når de fisket (Rikstad & Gjessing 1983), men samtidig høyere enn det Andersen & Dervo (2016) fant der til sammen 4 % oppga at de «ofte» eller «alltid» benyttet seg av garn. Dette kan muligens forklares av at mye av

feltarbeidet sommeren 2017 ble gjennomført i Sone 1 – Adamsvassdraget Mohkkejavri. Dette er et vassdrag klassifisert som frigarnområde, hvor vannene er store nok til at det er lov å bruke påhengsmotor (jf. Motorferdselloven §4) og ligger nært bilvei, slik at det er å komme til med bil og henger.

Bosatt i Finnmark består i liten grad av spesialiserte fiskere med bare 10,8 prosent i segmentet *Høy* spesialisering og over halvparten i segmentet *Lav*. Dette samsvarer med Bryan (1977) sin spesialiseringsteori sett opp mot redskapsbruk der de er den gruppen hvor færrest oppgir å foretrekke tradisjonelt fluefiske noe som samsvarer med funnene i Andersen & Dervo (2016). Det at de oppgir lavest antall timer fisket per dag og i størst grad foretrekker motoriserte fremkomstmidler samsvarer også med lav grad av spesialisering i denne undersøkelsen.

Fiskere i denne gruppen er i større grad enn de andre av den oppfatning at det i dag fiskes for hardt flere steder på vidda og at det selges for mange fiskekort. I likhet med resultatene i Andersen & Dervo (2016) er de lite positive til de fleste former for regulering av fisket gjennom fangst. Dette samsvarer med resultatene til Kildahl (2013) og Øian & Andersen (2010) hvor slike reguleringer var lite populære hos fiskere med lav grad av spesialisering. Gruppen *Bosatt i Finnmark* er imidlertid positiv til tiltak som begrenser antallet tilreisende fiskere. Særlig gjelder dette gjeninnføring av den tidligere omtalte 5-kilometersonen som vil begrense tilreisende utlendingers fiske. Dette samsvarer med inntrykket av at gruppene stemmer positivt til det som gagnar eget fiske noe som også ble observert i Andersen & Dervo (2016). Det som kan se ut til å bryte med dette er den positive oppslutningen rundt forslagene om å innføre obligatorisk fangstrapportering for fiskere bosatt i Finnmark og innføring av snøskuterfrie soner. Dette kan imidlertid skyldes at flere i gruppen *Bosatt i Finnmark* ble rekruttert gjennom fiskekortregisteret, altså hadde de allerede skaffet seg og er positivt innstilt til det frivillige fiskekortet for finnmarkinger. Den høye oppslutningen rundt snøskuterfrie kan skyldes at svært få i gruppen oppga og kun fiske på isen slik at dette tiltaket i realiteten vil påvirke dem lite.

Gruppen *Resten av Norge* (37,0 % av respondentene) er de som i aller størst grad bare bedriver barmarksfiske på Laksefjordvidda. Slår man sammen med de som også fisket på isen utgjør andelen som fisket på barmark så mye som 98,8 %, kun 1,1 % oppgir å kun bedrive isfiske. Ettersom jeg hadde tilgang til samtlige tilreisende fiskere gjennom fiskekortregisteret og svarprosenten var på 53 % kan disse tallene anses som representative selv om de er noe lavere enn resultatene i Andersen & Dervo (2016), hvor de imidlertid også er gruppen hvor færrest oppgir å fiske på isen.

Når det gjelder spesialisering er de tilreisende fra resten av Norge så godt som helt likt fordelt som de bosatt i Finnmark, med den absolutt største andelen av gruppen plassert i segmentet *lav* spesialisering. Dette gjenspeiles i flere variabler som f, eks redskapsbruk hvor sluk er mest populært etterfulgt av mark- og fluefiske. Også i motivasjon hvor de i likhet med de andre gruppene vektlegger de generelle momentene ved fisketuren som å oppleve natur og fellesskap med familie og venner. Begge disse momentene samsvarer godt med Bryan (1977) sin spesialiseringsteori og definerer *Resten av Norge* som generalist.

I syn på dagens fiskesituasjon og mulige reguleringer svarer de i likhet med de andre gruppene relativt forventet ut ifra hva som vil gagne deres eget fiske, slik som i Andersen & Dervo (2016). Dette gjenspeiles i at de mener det fiskes for mye, men det er at garnfisket som er forbeholdt finnmarkingene bør begrenses i tillegg til at det bør innføres obligatorisk fangstrapportering for denne gruppen. De utenlandske fiskerne bør begrenses gjennom å gjeninnføre 5-kilometersonen. Gruppen er imidlertid svært negativ til å begrense antall solgte fiskekort og i særlig grad dersom dette kun skal gjelde tilreisende. De svarer også som forventet ut ifra deres grad av spesialisering hvor de i likhet med generalistene i Kildahl (2013) og Øian & Andersen (2010) er skeptiske til innføring av tiltak som gjenutsetting og største- og minstemål.

Fiskerne i gruppen *Utlandet* (55,1 % av respondentene) skiller seg fra de to andre ved å ha en gjennomgående høyere andel spesialiserte fiskere. Den største andelen av gruppen havner i segmentet middels spesialisering og andelen som havner i høy er nærmest dobbelt så stor som hos de to andre. De samsvarer med Bryans (1977) sin spesialiseringsteori på flere områder som f. eks redskapsbruken hvor de er den gruppen hvor absolutt flest oppgir å foretrekke tradisjonelt fluefiske, selv om slukfiske også her er det mest populære alternativet. De er generelt positive til gjenutsetting og de er gruppen som i størst grad lar seg motivere av segmentet «fange stor og utfordrende fisk». Det som imidlertid bryter med teorien til Bryan (1977) er at de i likhet med de andre gruppene oppgir det som absolutt viktigst å oppleve natur, villmark og fellesskap med familie og venner, noe som for alle grupper samsvarer med Fedler & Dittons (1994) funn om at de generelle aspektene ved fisketuren er de viktigste grunnene til at folk fisker.

Når det gjelder syn på fiskepress, fiskemetoder/sesonger, fiskegrupper og mulige tiltak svarer også *Utlandet* som forventet ut i fra hva som vil gagne deres eget fiske (Andersen & Dervo 2016). De svarer i motsetning til de to andre at det mest sannsynlig fiskes for lite på Laksefjordvidda noe som bestrider argumentet om å gjeninnføre den såkalte 5-kilometersonen på grunn av overfiske. Forslaget om å innføre denne sonen er som forventet det gruppen er mest negativ til. De er i likhet med tilreisende fiskere fra resten av Norge enig i at garnfisket bør begrenses mer enn det gjør i dag, men de er her mindre enig enn de norske i at det samme gjelder isfiske, noe en større andel i denne gruppen oppgir å bedrive. Noe som bryter med dette er imidlertid at det er ingen signifikant forskjell mellom *Utlandet* og *Bosatt i Finnmark* angående innføring av obligatorisk fangstrapport for finnmarkinger. Der de andre gruppenes innstilling til fangstreguleringer samsvarer med Kildahl (2013) og Øian & Andersen (2010) for deres grad av spesialisering er dette ikke tilfellet hos *Utlandet* hvor de generelt er negativt innstilt til slike tiltak på tross av sin høyere grad av spesialisering.

Når man samler inn fangstdata lenge etter at sesongen er over er det vanlig å få systematiske feil (Andersen & Dervo 2016). Særlig vanlig er det at respondentene overestimerer både antall og vekt på fangsten, slik at når man kvantifiserer dette ender opp med fangstestimer som er høyere enn i virkeligheten (National Research Council 2006). Det er flere usikre momenter ved fangstestimatet i denne undersøkelsen, men det som fremgår tydelig er at det uansett er lokale fiskere som står for det dominerende uttaket av fisk. Dette skyldes med høy sannsynlighet at de er den største gruppen fiskere og fisker flest antall dager noe som

samsvarer med undersøkelsen til Rikstad & Gjessing (1983) og Andersen & Dervo (2016). I fangstestimatene er estimatet for fangst hos de utenlandske fiskerne det som kan anses som mest robust, ettersom det her var god oversikt over antall fiskere og ikke ble gjort noen feil i spørreundersøkelsen. I lys av dette fremstår beskyldningene om at utenlandske fiskere bedriver overfiske (NRK 2014 (1)) som lite sannsynlige. Særlig når man også tar i betraktning at de utenlandske fiskerne er svært lite høstingsrettede, er mest positive til gjenutsetting og i størst grad lar seg motivere av det å oppleve natur og villmark noe også samsvarer med Andersen & Dervo (2016). Det som også kommer frem i denne undersøkelsen er at fiskerne fra Finnmark og resten av Norge mener at både antall fisk i fangstene og gjennomsnittsvekt er bedre enn det var før.

Det at lokale fiskere tidvis føler seg fortrent fra sine tradisjonelle fiskeplasser (Asbjørnsen & Hornset 2018) kan til en viss grad underbygges ved at resultatene i denne undersøkelsen viser at utenlandske fiskere synes å ha en mindre mobil fiskekultur. De går kortere, men fisker lengre i antall timer og kan i så henseende oppleves som okkuperende. Forskjellene er imidlertid ikke svære store, men til tider signifikante. Opplevd tetthet av fiskere ble opplevd som signifikant høyere i dag sammenlignet med før blant fiskere fra Finnmark i forhold til utlandet. I Andersen & Dervo (2016) oppgir fiskere fra Finnmark og utlandet og møte på ca. like mange fiskere per fiskedag. Det kan dermed synes som om det samme antall fiskere gir forskjellig følt opplevd tetthet.

Ifølge Connelly et al. (2001) vil man aldri klare å forvalte et område på en måte som tilfredsstillende alle som fisker der. Fiskerne er i nyere tid blitt så spesifiserte og varierte at gjennomsnittsutøveren ikke finnes (Schafer 1969) og et eventuelt forsøk på forvaltning basert på gjennomsnittsfiskeren vil ende opp med å ikke tilfredsstillende noen (Fisher 1997). I følge Hendee (1974) bør en aktør som tilbyr fiske ta utgangspunkt i det som er spesielt med det tilbudet de tilbyr som fiskeren ikke kan oppnå andre steder og gjennom andre aktiviteter. Laksefjordvidda er som tidligere nevnt i likhet med resten av Finnmark et område forholdsvis fritt for reguleringstiltak når det gjelder fiske. I både Andersen & Dervo (2016) og resultatene fra denne undersøkelsen går det tydelig frem at majoriteten som fisker i Finnmark og på Laksefjordvidda ønsker å fortsette å ha det slik. Samtlige foreslåtte reguleringer som innebar en regulering av antall fisk det var lov å ta opp eller størrelsen på disse fikk liten oppslutning blant samtlige grupper. Uavhengig av bostedsadresse eller spesialisering ga respondentene uttrykk for at dagens fiskesituasjon er bedre enn tidligere når det gjelder antall fisk i fangstene, gjennomsnittsvekt og mulighet for stor fisk. På tross av dette er det generell enighet om at gjenutsetting enkelte steder kan være nødvendig for å bevare bestandene. Det å oppleve natur og urørt villmark ble imidlertid oppgitt som det viktigste med å fiske på Laksefjordvidda. Tiltak som bevarer dette inntrykket vil derfor være aktuelle. Forslaget om å innføre skuterfrie soner i enkelte sårbare områder er eksempel på en slik regulering, dette var også et av de mer populære foreslåtte tiltakene i undersøkelsen. Før eventuelle tiltak innføres bør det gjennomføres prøvofiske fordelt på flere vann som er utsatt for forskjellig belastning. Dette vil gi en indikasjon på om regulering er nødvendig og forsvare eventuelle tiltak. I Kildahl (2013) var fiskerne gjennomgående mer positivt innstilt til forskjellige former for reguleringer enn de var ved en liknende undersøkelse i samme område 20 år tidligere (Aas &

Kaltenborn 1993). Dette kan tyde på at fiskerne i et område med tiden vil venne seg til innførte reguleringer.

5. Konklusjon

Samtlige grupper og segmenteringer av fiskerne oppgir det å oppleve natur og villmark i fellesskap med familie og venner som det absolutt viktigste fremfor det å få mye, stor eller utfordrende fisk. De fleste oppgir også at kvaliteten på fisket og området er uendret eller bedre i forhold til hva det var før. Ettersom det også er et utbredt ønske om å beholde reguleringsnivået slik det er i dag bør eventuelle tiltak rettes inn mot og bevare områdets preg av urørt natur.

Med bakgrunn i § 27 i finnmarksloven kan Finnmarkseiendommen innføre begrensninger i adgangen til å utnytte fornybare ressurser dersom hensynet til ressursen tilsier det. For å fastslå dette hensynet må imidlertid flere ordninger og undersøkelser gjennomføres.

På tross av usikkerheter ved fangstestimatet tyder beregningene på at det er lokale fiskere som uansett står for det dominerende uttak av fisk, men som denne undersøkelsen har vist så vil det å forsøke å kartlegge fangst og fiskepress for et område uten å ha oversikt over den største gruppen fiskere gjøre at resultatet fremstår som lite gyldig. For å få oversikt over fiskere bosatt i Finnmark bør dagens frivillige fiskekortordning gjøres obligatorisk, sammen med registrering av fangst. Dette bør imidlertid ikke gå utover lokalbefolkningens rettighet til gratis fiske. Videre undersøkelser av fangst og fiskepress bør så foretas med utgangspunkt i denne nye oversikten. Når man har kartlagt fiskepresset i de forskjellige områdene bør det utføres prøvefiske for å kartlegge tilstanden til fiskebestandene opp mot forskjellige grader av fiskepress.

6. Litteraturliste

Andersen, O. & Dervo, B.K. (2016). *Fisket etter innlandsfisk i Finnmark 2016 Resultater fra en spørreundersøkelse blant fastboende og tilreisende fiskere*. (NINA-rapport nr. 1308).

Lillehammer: Norsk institutt for naturforskning (NINA). Hentet 10. Mars 2018 fra:

<https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/186983/kildahl2013.pdf?sequence=1>

Artsdatabanken (udatert). *Artskart*. Hentet 11. Mai 2018 fra: <https://artsdatabanken.no/>

Asbjørnsen, E. J. & Hornset, K. (2018). *Høring innføring 5-kilometersone for utlendingers innlandsfiske*. Hentet 10. Mars 2018 fra: <https://www.fefo.no/f/p1/i947e01f3-d3e2-4c7c-ace2-29326342848f/horing-innforing-5-kilometersone-for-utlendingers-innlandsfiske.pdf>

Beardmore, B., Haider, W., Hunt, L. M. & Arlinghaus, R. (2011). *The importance of trip context for determining primary angler motivations: Are more specialized anglers more catch-oriented than previously believed?* North American Journal of Fisheries Management, 31 (5): 861-879. Hentet 3. Mai 2018 fra:

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02755947.2011.629855?scroll=top&needAccess=true>

Bjerknes, W. & Johanssen, B. (1977). *Anleggsvegen ved Adamselv kraftverk. Undersøkelse av trafikk og fiske sommersesongen 1977*. Fiskerikonsulenten i Finnmark 22s.

Bryan, H. (1977). *Leisure value systems and recreational specialization: the case of trout fishermen*. Journal of Leisure Research, 9: 174-187.

Calvert, B. (2002). *The importance of angler motivations in sport fishery management*. I: Pitcher, T. J. (red.). *Recreational Fisheries* (s. 120-129). Oxford: Blackwell Science.

Connelly, N. A., Knuth, B. A. & Brown, T. L. (2001). *An angler typology based on angler fishing preferences*. Transactions of the American Fisheries Society, 130 (1): 130-137. Hentet 10. Mai 2018 fra: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1577/1548-8659%282001%29130%3C0130%3AAATBOA%3E2.0.CO%3B2?scroll=top&needAccess=true>

Dagens Næringsliv,. (2015). *Røye for røye, vann for vann*. Hentet 10. Mai 2018 fra:

<https://www.dn.no/magasinet/2015/05/15/2112/Reportasje/rye-for-rye-vann-for-vann>

Dervo, B. K., Aas, Ø. Kaltenborn, B. P. & Andersen, O. (2002). *Utmarksturisme i fjellregionene i Sørøst-Norge*. (NINA-fagrappport nr.73/31). Lillehammer: Norsk institutt for naturforskning (NINA) Hentet 10. Mars 2018 fra:

<http://www.nina.no/archive/nina/pppbasepdf/fagrappport/073.pdf>

Fedler, A. J. & Ditton, R. B. (1986). *A framework for understanding the consumptive orientation of recreational fishermen*. Environmental Management, 10 (2): 221-227. hentet 3. Mai 2018 fra: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2F01867360.pdf>

Fedler, A. J. & Ditton, R. B. (1994). *Understanding angler motivations in fisheries management*. Fisheries, 19 (4): 6-13.

- Finnmarkseiendommen. (2016) *Retningslinjer for fiske etter innlandsfisk på Finnmarkseiendommen*. Hentet 13. mai 2018 fra: <https://www.fefo.no/f/p1/i54cce22d-6bb4-4553-8330-aa6380d66836/retningslinjer-for-innlandsfiske-pa-finnmarkseiendommen-2016.pdf>
- Finnmarkseiendommen. (udatert) *Fiske*. Hentet 13. mai 2018 fra: <https://www.natureit.no/nb/buy/fishing/fefo>
- Finnmarksloven (2005) *Lov om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke (finnmarksloven)*. Hentet 10. Mars 2018 fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-85>
- Fisher, M. R. (1997). *Segmentation of the angler population by catch preference, participation, and experience: A management-oriented application of recreation specialization*. North American Journal of Fisheries Management, 17 (1): 1-10 Hentet 10. Mai 2018 fra: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1577/1548-8675%281997%29017%3C0001%3ASOTAPB%3E2.3.CO%3B2>
- Forskrift om innlandsfiske med garn, Finnmark (2003) *Forskrift om fiske etter innlandsfisk med garn m.m., Finnmark*. Hentet 11. Mars 2018 fra: <https://lovdata.no/dokument/FV/forskrift/2003-05-06-582?q=forskrift%20garnfiske%20finnmark>
- Hammervold, R. (2012). *En kort innføring i SPSS. Anvendelser innen multivariat statistikk*. Trondheim: Tapir Akademisk Forlag. s. 161
- Hendee, J. C. (1974). *A multiple-satisfaction approach to game management*. Wildlife Society Bulletin: 104-113. Hentet 10. Mai 2018 fra: <http://www.jstor.org/stable/pdf/3781623.pdf?refreqid=excelsior:0b902d64c093b04cfb51c3e01686bdfb>
- Johannessen, A., Tufte, P. A. & Christoffersen, L. (2010). *Introduksjon til Samfunnsvitenskapelig Metode*. 4 utg. Oslo: Abstrakt Forlag. 491 s.
- Kyle, G. T., Absher, J. D., Hammitt, W. E. & Cavin, J. (2006). *An examination of the motivation— involvement relationship*. Leisure Sciences, 28 (5): 467-485. Hentet 3. mai 2018 fra: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01490400600851320?scroll=top&needAccess=true>
- Miles, M.B., & Huberman, A. M. (2014). *Quantitative data analysis – a methods sourcebook*. (3) London: Sage publications
- Mitchell, V. W. (1994) *How to Identify Psychographic Segments: Part 1*", Marketing Intelligence & Planning, Vol. 12 Issue: 7. Hentet 12. Mai 2018 fra: <https://www.emeraldinsight.com/doi/abs/10.1108/EUM0000000003905>
- NRK., (2013). *På finnmarksvidda kan dette igjen bli forbudt for utlendinger*. Hentet 10. Mai 2018 fra: <https://www.nrk.no/sapmi/fefo-kan-gjeninnfore-5-km-regelen-1.11021527>
- NRK., (2014 (1)). *«5-km regelen» er til det beste*. Hentet 10. Mai 2018 fra: <https://www.nrk.no/sapmi/-5-km-regelen-er-til-det-beste-1.11536190>

- NRK., (2014 (2)). *Finner to forskjellige konklusjoner i fiskerapport*. Hentet 10. Mai 2018 fra: <https://www.nrk.no/sapmi/rapport-bade-for-og-imot-5-km-regel-1.11535120>
- Rikstad, A. & Gjessing, K. (1979). *Bruken av anleggsvegen ved Adamselv kraftverk*. Fiskerikonsulenten i Finnmark 22.
- Rikstad, A. & Gjessing, K. (1983). *Laks- og innlandsfiske i Finnmark 1983 - En spørreundersøkelse blant de som løste fisketrygd i Finnmark i 1983*. (Rapport nr. 7) Fylkesmannen i Finnmark. Hentet 10. Mars 2018 fra: https://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMFI/Milj%C3%B8vern/Rapportserie/1984_7%20Sp%C3%B8reunders%C3%B8kelse%20laks%20og%20innlandsfiske%201983.pdf
- Schafer, E. L. (1969). *The Average Camper That Doesen't Exist*. (USDA Forest Service research paper NE nr.142). Pennsylvania, Upper Darby: US Department of Agriculture.
- Skullerud, E. (2012). *Segmentering av laksefiskere og undersøkelse av deres motivasjon for å fiske i Lakselva, Finnmark*. (Mastergradsoppgave ved UMB). Hentet 11. Mars 2018 fra: <http://lakselva.no/wp-content/uploads/2014/04/Masteroppgave-Esten-S%C3%B8dal-Skullerud-2012.pdf>
- Vaske, J. J. (2008). *Survey research and analysis: Applications in parks, recreation and human dimensions*. State College, Pa: Venture, Publishing, Inc.
- Wedel, M. and Kamakura, W.A. 2000. *Market segmentation: Conceptual and methodological foundations*, Boston, MA: Kluwer Academic Publishers.
- Øian, H. & Andersen, O. (2010). *Fiskerne i Søndre Rena og andre vassdrag i Åmot kommune, Hedmark*. (NINA-rapport nr. 538/125). Lillehammer: Norsk institutt for naturforvaltning (NINA) Hentet 4. Mai 2018 fra: <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/rapport/2010/538.pdf>
- Øian, H. & Aas, Ø. (2012). *Utfordringer og muligheter for utvikling av fisketurisme i ferskvann*. I: Forbord, M., Kvam, G. & Rønningen, M. (red.) *Turisme i Distriktene*. (s. 337-356). Trondheim: Tapir Akademisk Forlag.
- Aas, Ø. & Kaltenborn, B. P. (1993). *Hvorfor fiske i fritida? Motiver og holdninger blant sportsfiskere i Engerdal, Norge*. (NINA-forskningsrapport nr. 051/31). Lillehammer: Norsk institutt for naturforskning (NINA) hentet 11. Mars 2018 fra: <http://www.nina.no/archive/nina/PppBasePdf/forskningsrapport/051.pdf>
- Aas, Ø., Øian, H., Waaler, R. & Skår, M. (2010) *Allmennhetens bruk av utmarka i Finnmark – sammenstilling basert på skrevne kilder*. . (NINA-forskningsrapport nr. 462). Lillehammer: Norsk institutt for naturforskning (NINA) hentet 10. Mars 2018 fra: <https://www.domstol.no/globalassets/upload/finn/sakkyndige-utredninger/nina-rapport-642-finnmarkskommisjonen.pdf>

Vedlegg

Vedlegg 1. Nasjonal fordeling blant fiskerne på Laksefjordvidda 2017 – Utgangspunkt i fiskekortregisteret og estimert antall finnmarkinger

Vedlegg 2. Fordeling av fiskere bosatt i Finnmark blant respondentene

Vedlegg 3. Forhåndsbrev

Vedlegg 4. Informasjonsbrev

Vedlegg 5. Spørreskjema

Vedlegg 6. Påminnelsesbrev

Vedlegg 1: Nasjonal fordeling av fiskerne i finnmarkseiendommens fiskekortregister for Laksefjordvidda 2017 – Finnmarkinger utelatt

Nasjonalitet:	Antall	%
Nordmenn	333	30,9
Finlendere	706	65,5
Svensker	12	1,1
Dansker	4	0,4
Andre	23	2,1
Sum	1078	100

Vedlegg 2: Fordeling av fiskere bosatt i Finnmark blant respondentene

Kommune	Antall	%
Alta	5	13,2
Hammerfest	4	10,5
Karasjok	1	2,6
Kvalsund	1	2,6
Lebesby	3	7,9
Nesseby	1	2,6
Porsanger	5	13,2
Sør Varanger	2	5,3
Tana	9	23,7
Vadsø	7	18,4
Sum	38	100

Vedlegg 3: Forhåndsbrev

Norsk:

Kjære deg som har fisket på Laksefjordvidda!

Om ikke lenge vil du motta en spørreundersøkelse på vegne av Finnmarkseiendommen og NINA for å kartlegge fiskerne på Laksefjordvidda. Vi ønsker å finne ut mer om deres fiskevaner, holdninger, preferanser, tilfredshet med dagens ordning samt eventuelle tanker om fremtidig forvaltning. Håper du har mulighet til å sette av 20-30 min for å besvare undersøkelsen. Du vil motta mer informasjon om dette i eposten om to dager.

På forhånd takk.

Med vennlig hilsen

Simen Olafsen og Øystein Aas,

Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet, Ås

Finsk:

Hei sinä, joka olet kalastanut Laksefjordviddalla!

Lähetämme sinulle muutaman päivän kuluessa Finnmarkseiendommenin ja NINAN puolesta kyselyn Laksefjordviddalla tapahtuvan kalastuksen kartoittamiseksi. Haluamme tietää lisää kalastustottumuksistanne, asenteistanne ja mieltymyksistänne. Meitä kiinnostaa myös, mitä mieltä olette nykyisestä hallinnoinnista ja millaisia ajatuksia teillä on sen kehittämiseksi. Toivomme, että sinulla on mahdollisuus käyttää 20–30 minuuttia kyselyyn vastaamiseen. Saat lisätietoja asiasta sähköpostitse kahden päivän kuluessa.

Kiitos jo etukäteen.

Ystävällisin terveisin,

Simen Olafsen ja Øystein Aas,

Norjan ympäristötieteen ja biologian yliopisto (Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet), Ås, Norja

---

Vedlegg 4. Informasjonsbrev

Norsk:

Kjære fisker på Laksefjordvidda!

Du er en av flere sportsfiskere som enten ble kontaktet gjennom feltarbeid på Laksefjordvidda i fjor sommer, eller har aktivert fisketillatelse for fiske etter innlandsfisk på Laksefjordvidda i 2017. Vi kontakter deg fordi vi trenger din hjelp til en undersøkelse blant fiskerne på Laksefjordvidda. Undersøkelsen gjennomføres i regi av Finnmarkseiendommen (FeFo), Norsk Institutt for Naturforskning (NINA) og vil inngå i et mastergradsarbeid ved Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU).

Som ansvarlig for forvaltning og tilrettelegging av fisket på Laksefjordvidda ønsker Finnmarkseiendommen å lære mer om fiskevaner, holdninger og preferanser hos fiskerne som benytter seg av området. Vi ønsker også å kartlegge hva fiskerne synes om dagens fiskesituasjon på Laksefjordvidda og eventuelle muligheter for veien videre. Dette er din mulighet som fisker til å gjøre den offentlige forvaltningen oppmerksom på hva du mener vil være den beste måten å forvalte området Laksefjordvidda på i fremtiden. Målet er at dine svar vil hjelpe Finnmarkseiendommen og skape bedre fiskeopplevelser.

Denne undersøkelsen sendes ut til deg som oppga epost-adressen din under vårt feltarbeid sommeren 2017, eller har aktivert en fisketillatelse for fiske etter innlandsfisk på Laksefjordvidda. Undersøkelsen utføres med tillatelse fra personvernombudet og opplysninger behandles i henhold til deres retningslinjer. Svar fra enkeltpersoner er konfidensielle og vil ikke kunne gjenkjennes i rapporter og publikasjoner. NMBU står for innsamling, behandling og lagring av data. Alle data anonymiseres etter prosjektslutt 31.03.18.

Undersøkelsen er helt frivillig og du kan når som helst trekke deg uten å oppgi noen grunn. Imidlertid ville det vært til svært stor hjelp om du har mulighet til å sette av 20-30 min til å gjennomføre undersøkelsen. Vi trenger også svar fra deg som bare har fisket på Laksefjordvidda 1 – 2 ganger. Ønsker du å ta pause i utfyllingen kan du fortsette der du slapp ved å trykke på linken igjen. For å komme til undersøkelsen klikker du på linken nederst.

Alle fiskerne vil til sommeren få tilsendt masteroppgaven med resultatene fra undersøkelsen. Om det er noe du ønsker å informere om som ikke kommer frem i undersøkelsen kan du skrive det i det åpne spørsmålet på den siste siden. Eventuelle andre spørsmål angående spørreundersøkelsen kan sendes til Simen Olafsen på epost: laksefjordvidda@nmbu.no

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre forvaltning av Laksefjordvidda!

Med vennlig hilsen

FeFo:

Øystein Aas, Norsk Institutt for Naturforskning, Lillehammer

Epost: oystein.aas@nina.no

Simen Olafsen, Norges Miljø- og biovitenskapelige Universitet (NMBU), Ås

Tlf: (+47) 92882257

Epost: laksefjordvidda@nmbu.no

Finsk:

ÄLÄ VASTAA TÄHÄN SÄHKÖPOSTIIN

Hyvä Laksefjordviddalla kalastava!

Olet yksi niistä urheilukalastajista, joihin otettiin yhteyttä Laksefjordviddalla kesällä tehdyn kenttätöiden yhteydessä tai aktivoituasi kalastuslupasi kalastaaksesi Laksefjordviddalla vuonna 2017. Otamme sinuun nyt yhteyttä, koska tarvitsemme apuasi Laksefjordviddalla tapahtuvaa kalastusta koskevassa tutkimuksessa. Tutkimusta ohjaavat Finnmarkseiendommen (FeFo) ja Norjan luonnontutkimuslaitos (Norsk Institutt for Naturforskning) ja se tulee sisältymään Norjan ympäristötieteen ja biologian yliopistossa (NMBU) tehtävään gradu-työhön.

Laksefjordviddalla tapahtuvan kalastuksen hallinnoinnista vastaava Finnmarkseiendommen tahtoo tietää lisää aluetta käyttävien kalastajien kalastustavoista, asenteista ja mieltymyksistä. Haluamme myös tietää, mitä kalastajat ajattelevat Laksefjordviddan kalatilanteesta tällä hetkellä, ja millaisia mahdollisuuksia tulevaisuus voisi tarjota. Nyt sinulla on kalastajana mahdollisuus kertoa viralliselle hallintoelimelle, miten Laksefjordviddan aluetta voitaisiin sinun mielestäsi parhaiten hallinnoida. Tavoitteenamme on, että vastauksesi auttaisivat Finnmarkseiendomia luomaan parempia kalastuselämyksiä.

Tämä kysely lähetetään sinulle, koska annoit sähköpostiosoitteesi kesällä 2017 tekemämme kenttätöiden yhteydessä tai jos aktivoit Laksefjordviddaa koskevan sisävesikalastusluvan. Kysely suoritetaan tietosuojavaltuutetun luvalla ja tiedot käsitellään tietosuojavaltuutetun sääntöjen mukaisesti. Yksittäisten henkilöiden lähettämät vastaukset käsitellään luottamuksellisesti eikä vastaajaa voida tunnistaa raporteista tai julkaisuista. NMBU on vastuussa tietojen keräämisestä, käsittelystä ja tallentamisesta. Kaikki tiedot anonymisoidaan projektin päättyessä 31.3.2018.

Kyselyyn osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voit peruuttaa osallistumisesi milloin tahansa, mistä syystä tahansa. Olisit kuitenkin meille suureksi avuksi, jos voisit varata 20–30 minuuttia ajastasi vastataksesi kyselyyn. Toivomme sinun vastaavan, vaikka olisit kalastanut Laksefjordviddalla vain 1–2 kertaa. Jos haluat pitää tauon vastatessasi kysymyksiin, voit palata sivulle napsauttamalla linkkiä uudelleen. Pääset kyselyyn napsauttamalla alla olevaa linkkiä:

LINKKI:

Kaikille kalastajille lähetetään kesällä kyselyn tulokset sisältävä gradu.

Jos haluat antaa meille lisätietoja, jotka eivät käy ilmi kyselystä voit kirjoittaa ne viimeisen sivun kysymyksen vastauskohtaan.

Jos sinulla on kyselyyn liittyvää kysyttävää, voit lähettää kysymyksesi Simen Olafsenille sähköpostiosoitteeseen: laksefjordvidda@nmbu.no

Kiitos, kun autat kehittämään Laksefjordviddan hallinnointia!

Ystävällisin terveisin,

FeFo:

Øystein Aas, Norjan luonnontutkimuslaitos, Lillehammer

Sähköposti: oystein.aas@nina.no

Simen Olafsen, Norjan ympäristötieteen ja biologian yliopisto (Norges Miljø- og
Biovitenskapelige Universitet), Ås, Norja

Puh: (+47) 92882257

Puh: laksefjordvidda@mbu.no

Vedlegg 5: Spørreskjema

Vedlegg 6: Påminnelsesbrev

Norsk:

Hei

I forrige uke sendte vi deg et spørreskjema angående sportsfiske på Laksefjordvidda. Du er en av flere sportsfiskere som er valgt ut til å delta i denne viktige spørreundersøkelsen. Ditt navn er enten hentet inn gjennom feltarbeid sommeren 2017, eller ved hjelp av Finnmarkseiendommens fiskekortregister. Så langt har vi ikke mottatt svar fra deg.

Vi forstår at hverdagen er travel, så derfor sender vi deg denne påminnelsen og håper at du nå har tid og interesse til å hjelpe oss ved å svare på undersøkelsen.

KLIKK PÅ LINKEN NEDERST FOR Å STARTE UNDERSØKELSEN:

Ditt svar er svært viktig for å få et korrekt bilde av dagens fiskesituasjon på Laksefjordvidda. Vi håper du vil være med og bidra til en bedre forvaltning av en av de beste fiskeområdene Finnmark har å by på.

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre fiskeforvaltning!

For spørsmål kontakt Simen Olafsen

Mobiltilf: (+47) 92882257

Epost: laksefjordvidda@nmbu.no

Med vennlig hilsen

Kristin Hornset, Finnmarkseiendommen, Lakselv

Epost: kro@fefo.no

Øystein Aas, Norsk Institutt for Naturforskning, Lillehammer

Epost: oystein.aas@nina.no

Simen Olafsen, Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU), Ås

Finsk:

Hei,

Lähetimme sinulle viime viikolla kyselylomakkeen koskien Laksefjordviddalla tapahtuvaa urheilukalastusta. Sinä olet yksi tähän tärkeään kyselyyn valituista urheilukalastajista. Olemme saaneet nimesi kesällä 2017 suoritettussa kenttätyössä kerätyistä tiedoista tai Finnmarkseiendommenin kalastuskorttirekisteristä. Emme ole vielä vastaanottaneet vastaustasi.

Ymmärrämme, että olet kiireinen ja lähetämme siksi sinulle tämän muistutuksen ja toivomme, että haluat auttaa meitä vastaamalla kysymykseen.

VASTAA KYSELYYN NAPSAUTTAMALLA TÄSTÄ: (LINKKI)

Vastauksesi on erittäin tärkeä, jotta saisimme oikeita ja ajanmukaisia tietoja Laksefjordviddan kalatilanteesta. Toivottavasti haluat olla mukana kehittämässä hallinnointityötämme yhdellä Finnmarkin parhaista kalastusalueista.

Kiitos panoksestasi paremman kalastuksen hallinnoinnin hyväksi!

Simen Olafsen vastaa mielellään kysymyksiisi

Matkapuhelin: (+47) 92882257

Sähköposti: laksefjordvidda@nmbu.no

Ystävällisin terveisin,

Kristin Hornset, Finnmarkseiendommen, Lakselv

Sähköposti: kro@fefo.no

Øystein Aas, Norjan luonnontutkimuslaitos, Lillehammer

Sähköposti: oystein.aas@nina.no

Simen Olafsen, Norjan ympäristötieteen ja biologian yliopisto (Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet), Ås, Norja

Vedlegg 5. Spørreskjema

Spørreundersøkelse blant de som fisket på Laksefjordvidda sommeren 2017

Når du fyller ut spørreskjemaet er det viktig at du svarer så grundig som mulig. Noen av spørsmålene kan være litt vanskelige å svare på, og noen spørsmål kan likne på andre spørsmål du allerede har besvart. Vi håper likevel at du svarer så nøye som mulig på alle spørsmålene.

1) I hvilket av følgende områder har du din bostedsadresse?

- I Finnmark fylke
- Annet sted i Norge
- Utenfor Norge

2) Samlet sett, hvor mange år har du drevet med fiske?

0 - 50

Ditt fiske etter innlandsfisk generelt og på Laksefjordvidda:

3) Hvor mange sesonger (år) har du fisket på Laksefjordvidda?

- 1 - 3
- 4 - 10
- 11 - 20
- Mer enn 20
- Aldri

4) Hvilken tid på året fisker du helst på Laksefjordvidda? (sett ett eller flere kryss)

- Januar - Mars
- April - Mai
- Juni - August
- September - Oktober
- November - Desember

5) Hvem fisker du oftest sammen med når du fisker på Laksefjordvidda?

Hvem:

Antall

6) Dersom du måtte velge ett fiskeredskap på Laksefjordvidda om sommeren, hvilket ville det være?

- Sluk / spinner / wobbler

- Flue og dupp
- Oter
- Flue med snøre som kastevekt
- Mark / annet naturlig agn
- Garn
- Annet

7) Hvordan vil du vurdere dine egne fiskeferdigheter i forhold til andre fiskere?

- 1 = Mye dårligere enn gjennomsnittet
2.3.4.5.6
  - 7 = Mye bedre enn gjennomsnittet
- Vet ikke

8) Hvordan vil du vurdere dine

- 1 = Mye dårligere enn gjennomsnittet
2.3.4.5.6
- 7 = Mye bedre enn gjennomsnittet

9) I hvilken grad er du enig eller uenig i følgende utsagn angående ditt fiske?

	1 = Svært uenig	2	3	4	5	6	7 = Svært enig
Mye av livet mitt er organisert rundt fiske	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hvis jeg sluttet med fiske ville jeg trolig miste kontakten med mange av mine venner							
Andre folk vil trolig si at jeg bruker for mye tid på fiske							
Andre fritidsaktiviteter interesserer meg ikke like mye som fiske							
Når jeg er på fisketur er jeg ikke fornøyd uten at jeg har fått fisk							
En fisketur kan være vellykket selv om jeg ikke har fått fisk							
Det å vite at jeg har en sjanse til å fange fisk er nødvendig for å bli fornøyd med fisketuren							

10) Ta utgangspunkt i den dyreste fiskestanga (svensk. fiskespöet) som du selv eier og bruker. Hvis du skulle kjøpe den samme stanga eller tilsvarende i dag, hva ville veiledende pris i butikk ha vært? Vennligst angi en omtrentlig veiledende butikkpris, i kroner (NOK/EURO).

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis I hvilket av følgende områder har du din bostedsadresse? *er lik* I Finnmark fylke

11) Fisker du med garn på Laksefjordvidda?

- Nei, garnfiske er ikke interessant for meg
- Nei, men det er noe jeg kunne tenkt meg og prøve.
- Ja, jeg fisker med garn på Laksefjordvidda

12) Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017?

- Nei, isfiske er ikke interessant for meg
- Nei, men det er noe jeg kunne tenkt meg og prøve i fremtiden
- Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017
- Nei, men har fisket mye på isen på Laksefjordvidda tidligere

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

13) Hvor mange dager fisket du på isen på Laksefjordvidda i 2017?

- 1-3
- 4-7
- 8-10
- 11-14
- 15-20
- Mer enn 20

14) Hvilken innfallsport anvender du når du fisker på Laksefjordvidda om sommeren?

Du kan sette flere kryss om nødvendig

- Veien inn langs Adamsvassdraget
- Ifjordfjellet
- Tanadalen/Sirbma

- Tanadalen via Sommervann
- Andre

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

15) Hvilken innfallsport anvender du når du fisker på Laksefjordvidda om vinteren? Du kan sette flere kryss om nødvendig

- Adamsfjord
- Ifjordfjellet
- Tanadalen fra Sirbma/Båteng
- Tanadalen via Sommervann
- Friarfjord
- Andre

(Se figur 1)

[KLIKK PÅ LINKEN UNDER FOR Å SE KARTET I STØRRE UTGAVE](#)

[Last ned Kart pdf 2.pdf](#)

16) Se på kartet: I hvilke områder fisket du i løpet av barmarkssesongen på Laksefjordvidda i 2017? Du kan sette flere kryss om nødvendig

- Sone 1 - Området ved Adamsvassdraget/Mohkkejavri
- Sone 2- Ifjordfjellet
- Sone 3 - Sommervannsområdet
- Sone 4 - Levajokområdet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

(Se figur 1)

[KLIKK PÅ LINKEN UNDER FOR Å SE KARTET I STØRRE UTGAVE](#)

[Last ned Kart pdf 2.pdf](#)

17) Se på kartet: I hvilke områder fisket du på isen på Laksefjordvidda i 2017? Du kan sette flere kryss om nødvendig.

- Sone 1 - Området ved Adamsvassdraget/Mohkkejavri
- Sone 2 - Ifjordfjellet
- Sone 3 - Sommervannsområdet
- Sone 4 - Levajokområdet

18) Hvordan overnatter du oftest når du fisker på Laksefjordvidda?

- Telt
- Bobil
- Campingvogn
- Campinghytte
- Hus
- Fritidsbolig/hytte

19) Hvordan forflytter du deg fra hovedveiene og inn til vannet du fisker i på Laksefjordvidda sommerstid? Sett ETT kryss

- Til fots
- Bil / traktor
- Sjøfly / helikopter
- ATV
- Sykkel

20) Hvor langt vil anslå at du i gjennomsnitt går under en fiskedag på Laksefjordvidda sommerstid? (angi svar i antall km)

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Nei, men har fisket mye på isen på Laksefjordvidda tidligere

eller

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

21) Hvordan forflytter du deg fra hovedveiene og inn til vannet du fisker i på Laksefjordvidda vinterstid?

- Snøscooter
- Ski
- Hundespann
- Kombinerer snøscooter og ski

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Nei, men har fisket mye på isen på Laksefjordvidda tidligere
- eller
- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

22) Hvor langt vil du anslå at du i gjennomsnitt går under en fiskedag på Laksefjordvidda vinterstid? (Angi svar i km)

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

23) Hvor mange andre fiskere vil du anslå at du i gjennomsnitt møtte på per dag under isfiske på Laksefjordvidda i 2017? (Ikke regn med de som var ifølge med deg)

24) Hvor mange andre fiskere vil du anslå du i gjennomsnitt møtte på per dag under barmarksfiske på Laksefjordvidda i 2017? (Ikke regn med de som var i følge med deg)
1-20

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

	1 = Ikke viktig i det hele tatt	2	3	4	5	6	7 = svært viktig
Fange fersk fisk for et måltid med familie/venner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppevillmark med uberørte vassdrag og uberørt natur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
At det er tillatt å bruke forskjellige typer fiskeredskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fangst og innsats på Laksefjordvidda 2017:

29) Hvor mange fiskedager hadde du på Laksefjordvidda i 2017?

Antall fiskedager om sommeren/i barmarkssesongen

Antall fiskedager om vinteren/isfiskesesongen

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

30) Hvor mange timer vil du anslå at du fisket per dag i gjennomsnitt under isfiske på Laksefjordvidda i 2017? 1- 24

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

31) Hvor mange røye vil du anslå at du fikk under isfiske på Laksefjordvidda i 2017 og hva vil du anslå at gjennomsnittsvekten var på disse?

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

32) Hvor mange ørret vil du anslå at du fikk under isfiske på Laksefjordvidda i 2017, og hva vil du anslå at gjennomsnittsvekten var på disse?

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

33) Hva vil du anslå at vekten til den største fisken du fikk under isfiske på Laksefjordvidda i 2017 var?

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

34) Bedrev du gjenutsetting av fisk under ditt isfiske på laksefjordvidda i 2017?

- Ja
- Nei

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Bedrev du gjenutsetting av fisk under ditt isfiske på laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja

35) Hvor stor prosentandel av fisken vil du anslå at du slapp ut igjen under isfiske?

36) Hvor mange timer vil du anslå at du fisket per dag under barmarksfiske på Laksefjordvidda i 2017?

37) Hvor mange ørret vil du anslå at du fikk under barmarksfiske i sommersesongen på Laksefjordvidda i 2017 og hva vil du anslå at gjennomsnittsvekten var på disse?

38) Hvor mange røye vil du anslå at du fikk under barmarksfiske i sommersesongen på Laksefjordvidda i 2017 og hva vil du anslå at gjennomsnittsvekten var på disse?

	1 = Mye dårligere	2	3	4	5	6	7 = Mye bedre	Vet ikke
Slitasje på terrenget	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forsøpling	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Hvor mange sesonger (år) har du fisket på Laksefjordvidda? *er lik* 1 – mer enn 20)

43) Hvordan synes du tettheten av fiskere på Laksefjordvidda sommerstid er idag i forhold til når du begynte å fiske der eller de siste 15 årene?

1 = Mye lavere

1,2,3,4,5,6

7 = Mye høyere

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Hvor mange sesonger (år) har du fisket på

Laksefjordvidda = 1-20

(

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Ja, jeg bedrev isfiske på Laksefjordvidda i 2017

eller

- Hvis Bedrev du isfiske på Laksefjordvidda i 2017? *er lik* Nei, men har fisket mye på isen på Laksefjordvidda tidligere

44) Hvordan synes du tettheten av fiskere på Laksefjordvidda vinterstid er idag i forhold til når du begynte å fiske der eller de siste 15 årene?

1 = Mye lavere

2.3.4.5.6

7 = Mye høyere

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- ( )
  - (Antall år fisket på Laksefjordvidda 1 – mer enn 20

45) Hvordan synes du situasjonen er idag sammenlignet med før når det gjelder fordelingen røye/ørret i fangstene på Laksefjordvidda?

1 = Mye mer røye nå

2.3.4.5.6

7 = Mye mer ørret nå

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis I hvilket av følgende områder har du din bostedsadresse? *er lik* Annet sted i Norge

eller

- Hvis I hvilket av følgende områder har du din bostedsadresse? *er lik* Utenfor Norge

Om fiskekortordning og pris på fiskekort i Finnmark:

46) Hva slags type fiskekort benyttet du deg av på Laksefjordvidda i sesongen 2017?

Dagskort (1-7 dager)

Dagskort familie (1-7 dager)

Gratiskort ungdom under 20 år

Sesongkort

Sesongkort familie

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis I hvilket av følgende områder har du din bostedsadresse? *er lik* Utenfor Norge

eller

50) Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander om gjenutsetting av fisk på Laksefjordvidda?

	1 = Svært uenig	2	3	4	5	6	7 = Svært enig
Gjenutsetting av fisk jeg kunne beholdt er sløsing med mat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjenutsetting av fisk er dyreplageri	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjenutsetting av fisk er enkelte steder viktig for å sikre fiskebestandene	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

51) Hvordan synes du antallet kontroller gjennomført av fiskeoppsyn på Laksefjordvidda er idag?

1 = Altfor lavt

2.3.4.5.6

7 = Altfor høyt

52) 52) Hvor viktig eller ikke viktig synes du det er at kontrollerende myndigheter (fiskeoppsynet) fokuserer på?

	1 = Ikke viktig i det hele tatt	2	3	4	5	6	7 = Svært viktig
Tjuvfiske/Fiske uten gyldig fiskekort	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ulovlig fiskeredskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ulovlig motorisert ferdsel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Din Bakgrunn:

53) Alder:

54) Kjønn:

Mann

Kvinne

55) Hvilket land bor du i?

Norge

Finland

- Sverige
- Danmark
- Andre

56) Hvilket fylke?

Finnmark, Troms, Nordland, Trøndelag, Hedmark, Oppland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Vest Agder, Aust Agder, Telemark, Buskerud, Akershus, Oslo, Østfold, Vestfold, Rogaland

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Hvilket land bor du i? *er lik* Norge
- eller
- Hvis Hvilket fylke? *er lik* Finnmark

57) Hvilken kommune?

Alta, Berlevåg, Båtsfjord, Gamvik, Hammerfest, Hasvik, Karasjok, Kautokeino, Kvalsund, Lebesby, Loppa, Måsøy, Nesseby, Nordkapp, Porsanger, Sør Varanger, Tana, Vardø, Vadsø

58) Hva er din høyeste utdanning?

- Grunnskole (7 - 10 år)
- Videregående skole eller liknende (10 - 12/13 år)
- 1 – 3 år på universitet/høyskole
- Mastergrad/hovedfag/PhD eller liknende, eller minst 4 år på universitet/høyskole
- Annet

Denne informasjonen vises kun i forhåndsvisningen

Følgende kriterier må være oppfylt for at spørsmålet skal vises for respondenten:

- Hvis Hvilket land bor du i? *er lik* Norge

59) Hva var din bruttoinntekt i 2017?

- 250 000 - 350 000 NOK
- 350 001 - 450 000 NOK
- 450 001 - 650 000 NOK
- 650 001 - 800 000 NOK
- 800 001 - 1 000 000 NOK

- 1 000 001 - 1 500 000 NOK
- Mer enn 1 500 000 NOK
- Ønsker ikke oppgi

60) Har du kommentarer til spørreundersøkelsen angående dagens fiskesituasjon, fiskeregler og forvaltning på Laksefjordvidda kan du skrive det her. Særlig interessant er det å høre hva du synes er bra og hva du synes kan gjøres annerledes.

0/4000

Vedlegg 6: Påminnelsesbrev

Norsk:

Hei

I forrige uke sendte vi deg et spørreskjema angående sportsfiske på Laksefjordvidda. Du er en av flere sportsfiskere som er valgt ut til å delta i denne viktige spørreundersøkelsen. Ditt navn er enten hentet inn gjennom feltarbeid sommeren 2017, eller ved hjelp av Finnmarkseiendommens fiskekortregister. Så langt har vi ikke mottatt svar fra deg.

Vi forstår at hverdagen er travel, så derfor sender vi deg denne påminnelsen og håper at du nå har tid og interesse til å hjelpe oss ved å svare på undersøkelsen.

KLIKK PÅ LINKEN NEDERST FOR Å STARTE UNDERSØKELSEN:

Ditt svar er svært viktig for å få et korrekt bilde av dagens fiskesituasjon på Laksefjordvidda. Vi håper du vil være med og bidra til en bedre forvaltning av en av de beste fiskeområdene Finnmark har å by på.

På forhånd takk for ditt bidrag til en bedre fiskeforvaltning!

For spørsmål kontakt Simen Olafsen

Mobiltilf: (+47) 92882257

Epost: laksefjordvidda@nmbu.no

Med vennlig hilsen

Kristin Hornset, Finnmarkseiendommen, Lakselv

Epost: kro@fefo.no

Øystein Aas, Norsk Institutt for Naturforskning, Lillehammer

Epost: oystein.aas@nina.no

Simen Olafsen, Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU), Ås

Finsk:

Hei,

Lähetimme sinulle viime viikolla kyselylomakkeen koskien Laksefjordviddalla tapahtuvaa urheilukalastusta. Sinä olet yksi tähän tärkeään kyselyyn valituista urheilukalastajista. Olemme saaneet nimesi kesällä 2017 suoritettussa kenttätyössä kerätyistä tiedoista tai Finnmarkseiendommenin kalastuskorttirekisteristä. Emme ole vielä vastaanottaneet vastaustasi.

Ymmärrämme, että olet kiireinen ja lähetämme siksi sinulle tämän muistutuksen ja toivomme, että haluat auttaa meitä vastaamalla kysymykseen.

VASTAA KYSELYYN NAPSAUTTAMALLA TÄSTÄ: (LINKKI)

Vastauksesi on erittäin tärkeä, jotta saisimme oikeita ja ajanmukaisia tietoja Laksefjordviddan kalatilanteesta. Toivottavasti haluat olla mukana kehittämässä hallinnointityötämme yhdellä Finnmarkin parhaista kalastusalueista.

Kiitos panoksestasi paremman kalastuksen hallinnoinnin hyväksi!

Simen Olafsen vastaa mielellään kysymyksiisi

Matkapuhelin: (+47) 92882257

Sähköposti: laksefjordvidda@nmbu.no

Ystävällisin terveisin,

Kristin Hornset, Finnmarkseiendommen, Lakselv

Sähköposti: kro@fefo.no

Øystein Aas, Norjan luonnontutkimuslaitos, Lillehammer

Sähköposti: oystein.aas@nina.no

Simen Olafsen, Norjan ympäristötieteen ja biologian yliopisto (Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet), Ås, Norja

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet
Norwegian University of Life Sciences

Postboks 5003
NO-1432 Ås
Norway